

ek

cia fővárosba érke-

sztrák politikai kö-
schuschnigg kancel-
ében tartandó ülé-
sére.

Mussolini a szená-
Jólétesült helyről
az olasz miniszter-
szol Hitlernek.

bécsi és budapesti

A Neues Wiener
Eden főpécsetör
Bécsben és Buda-
lőpén az osztrák
Ezzel kapcsolat-
szövetségi delegá-
amely szerint a
an megjelent hír,
Bécsben és Buda-
alóságnak.

Az angol-ameri-
dezsónét adott a
amelyen résztvettek
ger csehszlovák és
tek, valamint több
santant minisztere
okat tettek a nem-

ilizálás

abb statisztika sze-
gy 56.244 sterilizá-
gyedül Berlinben
k.

a városi

pénzügyminiszteri-
városi adóskok egy
városi adósságok
alasztását. Anto-
k kifejtette, hogy
zövegével szemben
szátság hozzájá-
osan ki kell fizetni.

adó az új

fővárosban meg-
az adókövetés, ami
munkálatak az or-
31-ig nyernek be-
ségvetés előírán-
millió bevételt kell
árólag a hadsereg

ezredes

Sova ezredes, ro-
ge fürdés közben
történt, ami az
a. Az elhunyt nő-
vezérigazgatónak.
országba.

piróság elé
öric

atonai ügyészség,
Marcel Brill ügyé-
Vaidára záptojást
őknek a fővárosi
ek mondotta ki
a polgári ügyész-
atafelett, hogy el-

Lapkinó H. F.
Baron L. Pop 14.
77.

Taxa postala Szerkesztőszép
plátite
No. 224
10. Telet
Havonta
Évre 60f
földre:
félre 1
detések
KELET
dőség e
Cikkjeink utánnyomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Dr. R. Zetter Robert

Distér 2 I.

Budapest

KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPLAP

Bérmentelen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Erő. Felelős szerkesztő Jámbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő, Strada Matel MHO 5.
Vasárnap. 1935. május 26.
5695. EV. XVIII. ÉVF.
IJAR 23. 116. SZÁM.

Ara 5 lej

VILÁG TUKRÉ

Össze macad

Ez az év annyi külpolitikai szenzációval
vált fel, amennyi más, normális időkben
egy évtizedre szokott esni.

A Harmadik Birodalom és a Harmadik Bi-
rodalomtól független világkrisz, annyi aggo-
dalomkeltő, súlyos problémát vetett fel, hogy
viszonylagos értékű megoldásokhoz is hatal-
mas energiákat kellett mozgósítani. A köl-
esönös segélynyújtási és megemlékezési
szerződések megkötése után a Duna-völgy
speciális gazdasági és politikai problémái
azok, amelyek sürgős megoldásra várnak,
mert a legellenetesebb érdekeket kell ösz-
szegyeztetni ahhoz, hogy az ugynevezett
európai egyensúly végre helyreálljon s adott
pillanatban egy egységes Európa állhasson
szemben az egész Európát eltemetni ké-
szülő német militarizmussal.

A közbejött olasz-abesszíniai viszály és
marsellei merénylet ügyének likvidálása
azonban annyira kimerítette az államfé-
riák és a diplomaták munkacerejét, hogy a
dunai problémák megoldására momentán nem
tudják koncentrálni erejüket.

Valószínű tehát, hogy a dunai kérdés sür-
gős és halaszhatatlan problémáinak megol-
dása öszre marad, arra az időpontra, amik-
or a francia, a kisantant és az orosz diplomá-
cia már esalhatatlan képet tud alkotni ma-
gának a német tervekről és az angol diplo-
mácia mesterkedéseinek igazi hátteréről.

Mert kétségtelen, hogy az angol politika,
mióta Hitler legújabb beszéde elhangzott, is-
mét a kétkulaososság külpolitikáját folytat-
ja, amelyben leghűbő segítőtársa az angol
közöspárt, mely hírhedt opportunitásának
mámorában már odáig sülyedt, hogy min-
denáron meg akar egyezni Hitlerrel.

Ilyen körülmények között a dunai konfe-
rencia problémáinak megoldása nemcsak em-
berfeletlenül nehéz feladat, hanem még meg-
oldása esetén is a bizonytalanság konturjai-
ban veszne el.

A most következő nyár a világpolitikában
viszonylagos eszndét fog teremteni, de bizo-
nyos, hogy augusztus végén és szeptember
elején olyan újabb világpolitikai tevékenység
kezdődik el, amely vagy véglegesen biztosí-
tani fogja a világbékét, vagy pedig, minden
jóakratu szándék ellenére, kénytelen lesz le-
vonni a konzekvenciákat a német agreszivi-
tással szemben.

Ebből a szempontból tehát a dunai konfe-
rencia öszre való halasztása talán inkább
kívánatos, mint aggodalomkeltő.

Tessék megnyugodni...

Tessék megnyugodni, ezt a két szót any-
nyan és annyiszor mondják, hogy jó lesz
egy keveset elgondolkozni fölötte.

A háborus veszély Hitler győzelmet óta
lappang Európa életében.

De Franciaország kijelentette: tessék meg-
nyugodni. A francia hadsereg és szövetségse-
sége ereje megvédi Európát a veszedelem-
től.

Jöttek a tárgyalások itt és ott. Diplomata
vigécek jártak be a világ minden metropolitá-
sát a béke nem nagyon népszerű árucikké-
vel.

A tárgyalások meghiusultak vagy legalább-
is „ideiglenesen szünetelni fognak, míg ura-
kezdik az X-i konferencián leszögezzett elvi
alaponok...”

Akkor jön Anglia. És mondja:
— Tessék megnyugodni. Fegyverkezni fo-
gnak és megvédjük Európát békéjéért.

Aztán jött Olaszország és Amerika és
Spanyolország és Románia, valamennyien
mondván, hogy tessék megnyugodni, meg-
fogjuk menteni a békét...
Legyünk megnyugodva.

Most például hirt kell adnunk arról is,
hogy a Szovjetnek a világ legnagyobb had-
serege áll a rendelkezésére.

Hát nem megnyugtató?
Anglia 6000 repülőgépet épít. Lejnek ke-
vés. Repülőgépek sok.

Roppant sok. Tessék megnyugodni. Soha-
sem lehet annyi lej a zsebükben, mint ameny-
nyit érnek a szovjet repülőgépei és Anglia
repülőgépei, akár együttvéve, akár külön-
külön, a kedélyek megnyugtatósa szempont-
jából.

Furcsa világ.
Öt évvel ezelőt még azért voltunk, nai-

Numerus clausust készít elő az egyetemi felvételek korlátozása ?

Az egyetemközi tanács még mindig ülészik

Bucuresti, május 25. (Az Uj Kelet tud.)
Az egyetemközi tanács délelőtt tíz órakor
Angelescu dr. közoktatásügyi miniszter
elnöklete alatt ismét összeült. A Bratu és
Stefanescu-Goanga rektorokból, valamint
Stoicescu bucaresti jogikari dékánból álló
bizottság betérjesztette javaslatát a beirat-
kozások korlátozása és a vizsgákkal hátra-
lékos diákok kizárása ügyében. A tanács
tagjai között élénk vita alakult ki ebben a
kérdésben. Megvitatás tárgyát képezte ez-
után az egyetemi rendfenntartás problémá-
ja és a gyógyszerészeti fakultás bezárásá-
nak kérdése. A gyógyszerészeti fakultás
ügyében úgy döntöttek, hogy ezt a kérdést
a fakultás tanáira bízzák. A tanárikar
szabadon dönthet az előadások újbóli meg-
nyitása fölött, de egyuttal felelős is az
esetleges rendzavarásokért.

Hogyan történik a limitálás

Az egyetemekre való felvétel limitálásá-
nak kérdésében egyelőre nem döntött az
egyetemközi tanács. Arról sem szivárogtak
ki megbízható információk, hogy mit tar-
talmaz a hármassbizottság által erre vonat-
kozólag tett előterjesztés. Egyes verziók
szerint a hármassbizottság tagjai megállá-
pottak abban, hogy a jövőben csak külön
felvételi vizsga alapján eszközölnék felvé-
telt az egyetemekre. E célból az egyetemi
tanács évről-évre meg fogja állapítani,
hogy az egyes egyetemek fakultásai hiány
diákat vehetnek fel. Az eképpen felállított
limitet semmilyen körülmények között nem
lesz szabad tullepni.

Az egyetemekre való felvétel limitálásá-
nak kérdése élénk kommentálás tárgyát ké-
pezi a fővárosi sajtóban. Em. Socor, a Zorile
című lapban a következőket írja:

„Nem akarok prejudikálni”

„Tegnap-tegnapelőtt még egymást követ-
ték a botrányok. A numerus nullus cégére
alatt elfogadott eltévnyedés nevében fel-

háborító brutalitással vonult be a szégyen
az orvosi fakultás előadótermeibe. Az ered-
mény az lett, hogy a fakultást bezárták. A
hatóságok beismerték, hogy képtelenek ren-
det teremteni és olyan szankciókat alkalmaz-
tak, amely egyaránt sújtja a bűnösöket és
az ártatlanokat, sőt ez utóbbiakat még su-
lyosabban és még igazságtalanabban.

Mint hogy a dolgok nem maradhattak eny-
nyiben, összehívták az egyetemközi tanácsot,
amely elhatározta, hogy limitálja az egye-
temre felvehető diákok számát. Nem akarok
prejudikálni. Nem akarom azt mondani, bár
logikusnak tűnne, hogy ez az intézkedés a
„numerus proportionalis” megvalósítását ké-
szíti elő, ha nem éppen a numerus nullust.
Kérdem azonban, hogyan lehetséges az, hogy
az egyetem elvegye bármely polgártól a kul-
túrához való jogot s megakadályozzon vala-
kit abban, hogy képességeinek megfelelő
tudományos kiképzést nyerjen.

Hol a baj

„A premiszsa egy intellektuális proletariá-
tus volt, amely erjeszti az elégedetlenséget
és veszélyeztetni a társadalmi rendet. A kon-
kluzió? „Az egyetem kapuinak bezárása,
amely egy még veszedelmesebb lumpenprole-
tariátust fog teremteni. Hol itt a logika? A
veszedelem nem a diákok nagy számában
van, hanem abban, hogy a felsőbb oktatás ugy-
van megszervezve, hogy mindegyik végzett
diák a költségetes egy kis részére is aspi-
rál. Ennek orvossága pedig: az ifjúságnak
tudnia kell hogy a diploma nem ad jogot
az állami hivatalra, amelyet csak pályázat
utján lehet elnyerni. Ahelyett, hogy ezt a lo-
gikus álláspontot tették volna magukévá: a
jog a hivatalra pályázat utján, azt az abnor-
mitást határozták el: jog a kultúrára pá-
lyázat utján. Mintha az államnak nem is
állna érdekében az, hogy minél több kul-
túrát terjeszzen s egy ilyen határozatot az
ország intellektuális élcsapata hozott egye-
temeink hivattott képviselői. Furcsa. Az em-
ber nem hinné, hogy így van. És mégis így
van.”

Vaida érdeklődik Maniu hogyléte iránt

Titulescu mégis az Akadémia tagja lett

Bucuresti, május 26. Maniu pénteken éjjel
a fővárosba érkezett, hogy résztvegyen Sara-
teanu volt régens temetésén.

Maniu miután fogadta a nemezi parasz-
párt néhány vezetőjét, az elhunyt Sarateanu
lakására ment, ahol a gyászszertartást vé-
gezték. Délben Vaida is odaérkezett és a
dr Lupu társaságában tartózkodó Maniuhoz
odament, kezét fogott vele, egészsége után
érdeklődött, majd azonnal a szomszéd szobá-
ba ment át. Vaida kíséretében D. R. Ioani-
tescu volt.

A legfőbb semmitőség tegnap teljes ülést
tartott, amelyen nagyszámu közönség is je-
len volt. Ratescu tanácselnök elparentálta

Sarateanu volt régens, majd Capatana
Aurel a főügyész-kar részvételt tolmácsolta.
Az elhunyt özvegy részvétélvívratot kapott
Miron Cristea patriarchától és Maniu Gyul-
ától is.

Bucuresti, május 26. A román akadémia
történelmi szakán tegnap ettették meg a
szavazást a Bals halála folytán megüresedett
helyre. Titulescu külügyminisztert válas-
tották meg. Hétfőn az akadémia plénuma
ratifikálja a választást. Az akadémia tag-
jai módosították annak szabályait is oly ér-
telemben, hogy felemelik a tagok számát 12-
ről 15-re. Az új helyeket az év folyamán tölti-
tik be.

van. nyugodtak, mert azt hittük, hogy egy-
szer csak eredménye lesz a sok leszerelési
konferenciának. És lesz leszerelés.

Most pedig azért legyünk nyugodtak, mert
fegyverkezés van?

Nem. Sajnos, nem vagyunk nyugodtak.
Sőt, ellenkezőleg.

Szinte azt mondaná az ember, hogy kár
az erőfeszítésért. Kár Hitlernek, Baldwinak,
Lavalnak és Mussolininek olyan sok meg-
nyugtató kijelentést tenni.

Aligha akad ember széles e világon, aki
ezektől a beszédektől nyugalmas álomba rin-
gatná magát.

A nyugalmas álomhoz, sajnos, más szük-
ségeltetik.

Munka. Pénz. Béke. Fegyver helyett trak-
tor. Tank helyett Zeppelin-vonat. Építés.

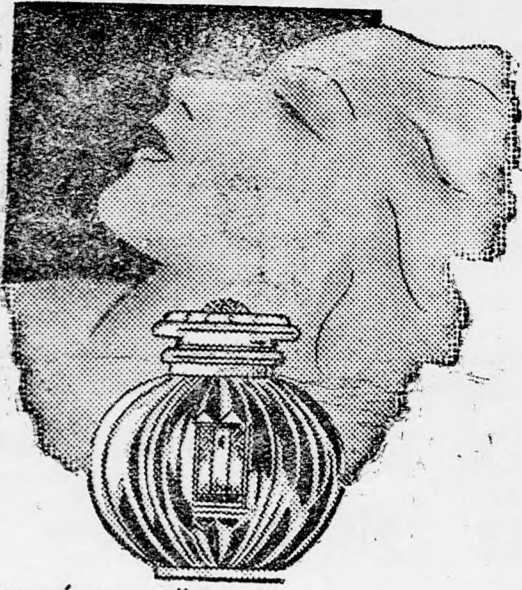
Mindenünnen megnyugtátnak bennünket
és mi, egyszerű emberek, csak azt érezzük,
hogy expresszvonattal visznek bennünket a
pusztulásba.

Victor Hugo

Ötven esztendeje annak, hogy meghalt
Victor Hugo, a francia romantika megte-
remtője és nagyrafeljesztője. Ezt a napot
Franciaországban az írói testületekben hi-
vatalosan ünneplik, és a színházakban elő-
adják néhány egykor nagyhatású darabját.
Jellemző, hogy Victor Hugo halálának öt-
venedik évfordulóján az egész világ dőb-
benten eszmélhet fel, hogy a mult század-
nak ez a nagy írója mennyire meghalt és
halálában is mennyire él. Ötven évvel ha-
lála után az új nemzedékből kevés vállal-
kozó akad, aki keresztülvágná magát a Les
Misérables betűrengetegén, bár ez a gene-
ráció általában semmiféle betűrengetegnek
sem vág neki valami könnyedén, de min-
denesetre tudja, hogy volt egy Victor Hugo
nevű költő, aki néhány halhatatlan remek-
művet írt s talán még néhányan még köny-
veinek címére is emlékeznek, mindeneset-
re a köztudatban él, hogy volt egy Victor
Hugo nevű költő s ennél többet a hálás
utókortól költő csak a legtrikább esetben
kap.

A romantikát az irodalomtörténet rend-
szerint olyanformán jellemzi, mintha va-
lami nagy áradat lenne, amelynek megda-
gadt hullámain kis csónakokban exaltált
emberek ülnek, handabandáznak, orditoz-
nak, a hajukat az égnek meresztik a ebbe
az elképzelésbe kissé nehezen illeszkedik
Victor Hugo, aki hol a szenátusnak a tagja,
hol grófi rangjának elismertetéséért küzd a
Jersey-szigetén, amikor a számitézés ke-
serü kenyerét ette, olyan házat vitt, mint
ma a hollywoodi filmmagnások. Életének
minden romantikus hajladozása közben
Victor Hugo nem volt olyan romantikus
alak, amilyenné lenni szeretett volna s
ahogy például lord Byronnak sikerült is.
A lángoló szabadságszeretet, amelynek alá-
rendelte magát, nála realis pózba illeszke-
dett s heroikus gesztusok helyett politi-
kai programmá alakult. Victor Hugo lelke
mélyén nem volt romantikus, csak az idő
a hely és a körülmények tették azzá s a vé-
letlen, amely a döntő pillanatban romanti-
kus kor megszületésekor ennek az irány-
nak a szolgálatában nem állított nagyobb
erőt, mint amilyen ő volt. Ahogy tulajdon-
képpen az egész romantikát olyan rideg
meggondolások robbantották ki, amelyek
a romantika kiélése után a romantikával
szögesen ellenkező irányzatokat fakasz-
tottak.

Victor Hugót utólrerte ugyan a sors,
amely utólrerte az egész romantikát, hogy
„törpe korban vágyódott a nagyság felé.”
A romantikus írók alakjai emberfelettiékké
nőttek a tulzott erények és tulzott bűnök
szinte határtalanul egyesültek bennük s
ezek az alakok ahhoz a világhoz beszéltek,
amely már kiábrándult a nagy bálványok-
ból s megtanulta az élet legnagyobb bölce-
ségét, hogy egy élő nyul nagyobb ur, mint
a döglött oroszlán. Ebben a korszakban ha
épültek a torlaszok, ahogy átlag minden ti-
zenöt évben épültek is, a torlaszokon ritkán
folytak véres küzdelmek, a szembenálló fe-
lek rendszerint felvetették azt az okos
kérdést, hogy nem lehetne-e barátságosan
elintézni a dolgot. Nem a nagy Fülöp és
nem a nagy Napoleon korában élt Victor
Hugo, ahová pedig illetet volna, de a Lajos
Fülöp korában és a kis Napoleon korában,
ahogy egyik művében maga Victor Hugo
nevezte III. Napoleont. Victor Hugo nyole-
vanhárom évét élt és ez a hosszú élet álta-
lában könnyelműség, mert végül is az em-
ber a dolgok mögé lát. A nyolcvan év első
felében lelkesül a hőökért, akik akár éle-
tüket is kockára dobják, de a nyolcvan év
második felében lassanként felismerik, hogy
a kis alkalmazkodóknak van igazga, akik
nem vesznek komolyan semmit, csak a

VALÓSZERŰTEN,
MINT EGY ÁLOM,

gyengéd, mint a szerető asszony mosolya,
mámorító, mint az első csók varázsa:
ilyen az

extase

kőhíviz, amely minden
mást felülmúl

NORTIER KÉSZÍTMÉNY

pillanatnyi helyzetet s ahhoz igazodnak. Nyolcvan életév keserű lecke minden romantikus elképzelés számára.

Victor Hugo életében tulajdonképpen csak egyetlen egy csatát vívott, amelyet azonban nem Clio jegyzett fel, hanem Thália s amelynek igazi hőse, ha ő volt is, de a csapatokat nem ő vezette, hanem a vörösmellényes Théophile Gautier. A harc 1830 február 25-én zajlott le, az irodalom történet ezt az ütközetet sokáig olyanformán könyvelte le, mint Attila katalaunumi csatáját, vagy a németek marnei csatavesztését. Ezen az estén kerül színre Victor Hugo romantikus drámája, a Hernani, amelyet már céltudatosan a klasszikus irányú darabok ellen irt, de amely lényegében és sokkal művészebb formákban a régi melódramák hagyományait folytatta. A bemutatón páratlan botrány keletkezett, de a Théophile Gautier vezetése alatt álló romantikus párt kiverte a színházból a Hugo-ellenes tüntetőket s a romantikát diadalra segítette a romantika valóban diadalmaskodott is a színpadon tizenhárom esztendőn keresztül, míg napja a Burgraves bukásával ismét le nem alkonyodott.

Romantikus életet nem élt Victor Hugo, illetve életének romantikus fordulatait is a legrealisabb formák közt élte át. Ahogy semmit se a maga helyén és a maga módján élt. Csak a regényeiben és csak a drámáiban szólal meg az a zengő líra, amely a lírájából hiányzik. Nevéhez nagy irodalmi esetek fűződtek, de ezekben a csatákban a vitézkedést rendszerint másoknak engedte át. Megelégedett vele, hogy irt és talán éppen ez az, ami az egykor hatalmas hírnevű író lassan elfelejtik. Az írónak nemcsak az a feladata, hogy szépeket mondjon közönségének, vagy egy egész nemzedéknek. Az írónak magasabbrendű feladata az is, hogy az emberiség ügyét előbbre vigye, hogy a fejlődést helyes mederbe irányítsa, hogy hasznára legyen embertársainak, ne csak szórakoztasson. Victor Hugo olyan korban élt, amikor a lelkesítés, az esztétikai örömeiben való elmélyedés volt a francia nép egy nagy rétegének a feltörekvő polgárságnak eszménye. És minthogy a költő Victor Hugo csak egy rétegnek az ügyét képviselte, természetes, hogy a másik, a feltörekvő nagy réteg, a nép a maga hatalmas tömegeivel a népszerű költőt elfelejtette.

A népek ugyanis a költőtől nemcsak a szép kultuszát várják, hanem a magasabbrendű szabadság hirdetését. Ezt pedig Victor Hugo írásaiban nem találták meg a tömegek. Innen van, hogy halálának fél-évszázados fordulóján a költő nagy glóriája már csak haláló ragyogással fénylik.

HIDETÉS AZ ÜZLET LELKE:
HIDESSZEN AZ UJ KELETEN

A vaidisták ellen demonstrál Chisinauban a nemzeti parasztpárt

Otvenezer parasztot vonultatnak fel Maniu és Mihalache meghallgatására

Bucuresti, május 25. A nemzeti parasztpárt ma Chisinauban demonstratív nagygyűlést rendez, amelyre Pan Halippa volt miniszter 50 ezer parasztot akar felvonultatni Besarábia minden részéből. A gyűlés annak bizonyítása kíván lenni, hogy a vaidista disszidencia nem gyöngítette meg a legkevésbé sem a párt besarábiai szervezetének sorait. A „Viata Basarabiei” c. lapban, amely a párt hivatalos organuma, Pan Halippa a következő felhívást intézte a besarábiai tagozathoz:

„Miódön ezeket a sorokat írom, még a craiovai gyűlés impressziói hatása alatt állók, ahol a nemzeti parasztpártot új és egyik ismeretlen előretörésében láttam. A harmincezer parasztból álló tömeg, amely

Mihalache előtt felvonult, fényes bizonyítéka annak, hogy a román parasztság körében nincs tájékozatlanság, mint egyes városokban, ahol szubverzív és félrevezető áramlatok kapnak lábra. A román parasztság, úgy, ahogyan Craiován megmutatkozott, egészséges társadalmi osztályt képez, amely előre akar haladni és amely nem részeszik meg Vaidaszerű, vagy más fajtájú üres nacionalista jelszavaktól. Ugy vélem, hogy Besarábia nem maradhat el semmiben sem Olteniától.”

A nemzeti paraszt egész vezetősége részt vesz a chisineui nagygyűlésen. Szombat este ecéltől elindultak Chisineuba Mihalache, Maniu, dr. Lupu, Madgearu és Costachescu professzor.

Két zsidópárti képviselő jutott be az új csehszlovák parlamentbe

Dr. Angelo Goldstein és Chaim Kugel, a munkácsi héber gimnázium igazgatója a zsidó parlamenterek

Prága, május 25. Megírta az Uj Kelet, hogy a csehszlovákiai parlamenti választások többek között a cseh szociáldemokraták párt pozícióját is megerősítette. Ehhez nagy mértékben járult hozzá az a körülmény, hogy a cseh szociáldemokraták a Zsidó Párttal kötöttek választási kartellt és a zsidó lakosság széles rétegei szavaztak a kartelles listára.

A Zsidó Párt részéről két képviselő jutott be a parlamentbe: dr. Angelo Goldstein, aki az elmúlt szesszióban is tagja volt a csehszlovák képviselőháznak és dr. Chajim Kugel, a munkácsi héber gimnázium igazgatója.

Csehszlovák politikai körökben tudni vé-

lik, hogy a cseh szociáldemokraták a Zsidó Párttal kötött paktum révén mintegy 50 ezer zsidó szavazatot kaptak. Az új választási törvényt készítette a Zsidó Pártot arra, hogy valamely más párttal kössön kartellt a választásokra, miután az új választójogi rendszer megfosztja a kisebb pártokat az önnálló választási küzdelem lehetőségétől. A Zsidó Párt egyes körői elnevezték a szociáldemokratákkal való paktumot, Margulies pártelnök le is mondott ezért tiszttségéről, a zsidó lakosság széles tömegei azonban szimpátiával fogadták a kartellt és így jutott újra képviselőnek a Zsidó Párt a csehszlovák parlamentben.

Popovici Mihály a vagyonellenőrző bizottság előtt

33 millió lejer vagyon és 15 millió lej adósságot mutat ki a volt pénzügyminiszter

Bucuresti, május 25. A Skoda-ügyben hozott parlamenti határozat, mint ismeretes, felmentette Popovici Mihályt a panamázi vádja alól, ezzel szemben vagyona eredetének megállapítása céljából a vagyonellenőrző bizottság elé utalta. Minthogy időközben a szükséges perrendtartási formák teljesítve lettek, Popovici megjelent tegnap a bizottság előtt, amely annak a törvénynek alapján működik,

amelyet igazságügyminiszteri minőségében maga Popovici készítet elő és szavaztatott meg a parlamenttel.

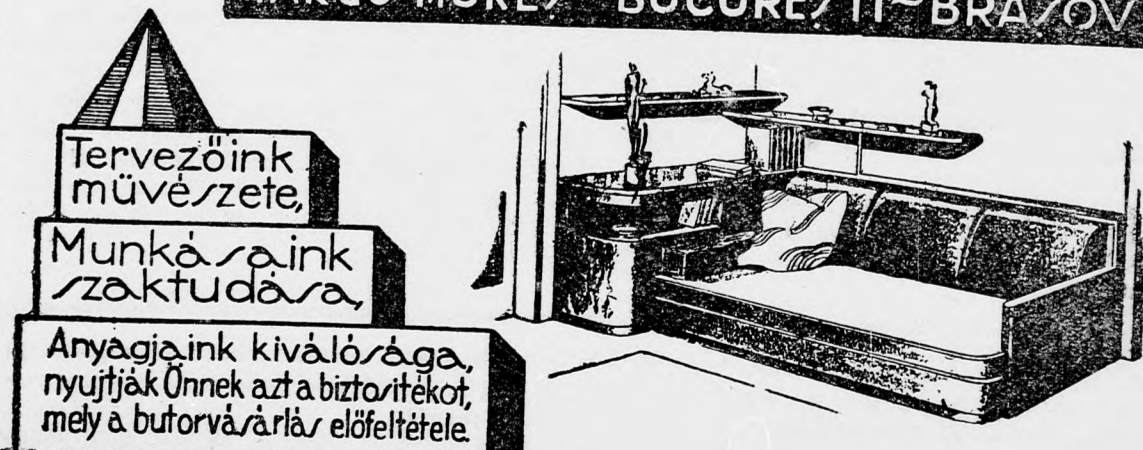
A volt miniszter védelmét Ionescu-Tulcea

ügyvéd látja el, aki a törvényes rendelkezéseknek megfelelően pontos kimutatást terjesztett be Popovicu Mihály vagyonáról.

Eszerint a volt pénzügyminiszter ingó és ingatlan vagyonának összege 32 millió lejre rug és pedig: házak és telkek Brasovban és Bucurestiben, részvények, etc. Külföldön semmilyen vagyona nincs. A kimutatás precizizozza a vagyon eredetét is. A volt miniszter képviselői napidijából és miniszteri fizetéséből, valamint különböző vállalatok és bankok igazgatósági tagságából és tantiemeiből szerezte vagyonát.

Székely és Rétai BUTORGYÁRT

TÁRGUMÉRE - BUCUREŢI - BRAŢOV

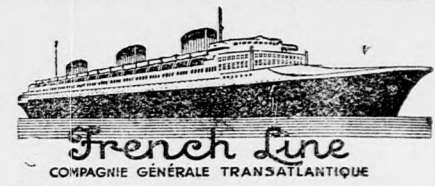

Tervezőink
művészete

Munkásaink
szak tudása

Anyagjaink kiválósága,
nyújtják Önnek azt a biztositékot,
mely a butorgyártás előfeltétele.

Hivjon bennünket bizalommal és szakemberünk
olyan rajzokat mutat majd be Önnek,
amilyeneket Ön magának elképzelt.

French Line
COMPAGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE
Havre - New-York vonal

Indulások:

Május 29-én s/s Normandie, a világ legnagyobb hajója.

Junius 5-én s/s Champlain.

Junius 11-én m/s Lafayette.

Junius 15-én s/s Normandie.

Rendes járatok Cuba, Mexico, Venezuela, Columbia, Algir, Tunis, Marokko felé.

Érintik a Spitzbergákat, a Balti tengert, Kanadát, Egyesült Államokat, stb.

„SARNIA” Bucuresti,

Paszgul Comedia prin Calea Victoriei 42. Cernauti Str. Hurmuzache 15

1929-ben megnősült és jelentős hozományt kapott. A vagyonmérleg aktívái 33 millió lejt tesznek ki, 15.254 lejes passzívával szemben, amely romániai és külföldi bankokkal szemben fennálló tartozásokból tevődik össze.

Popovici Mihály a betérjesztett aktákhoz megadta a kért szóbeli felvilágosításokat, majd kijelentette, hogy törvénytelenül állították a bizottság elé; miután nem a képviselőháznak, hanem az igazságügyminiszternek kellett volna kérnie bíróság elé való állítását. Ezt a pergátló kifogást azonban nem kívánja igénybe venni és készséggel bocsátja a nyilvánosság elé takarékos és szerény életmóddal és munkával szerzett vagyonát, verifikálás céljából.

Polichron tanácsos leszögezte, hogy Popovici bíróság elé való küldése nagyon is törvényes formák között történt. Tulca ügyvéd ugyancsak a bíróság elé való állítás törvénytelen mivoltát hangsúlyozta és kérte a bizottságot, hogy zárja le az ügy aktáit. Az igazságügyminisztérium, amelyet szabályszerűen beidéztek, nem küldte be képviselőjét a tárgyalásra, míg a pénzügyminisztérium jelenlévő jogtanácsosa nem foglalt állást Popovici ügyvédjének kérésével szemben. A bizottság tudomásul vette a pergátló kifogást, majd az elnök bejelentette, hogy vizsgálatot fognak folytatni a Popovici által betérjesztett mérleg számainak és állításainak helyességét illetően. Három-négy héten belül ismét beidézük a volt minisztert a bizottság elé, amely ezalakkal összehasonlítást fog tenni vizsgálatainak eredményei és Popovici Mihály állításai között.

Folyik a lelkészek letartóztatása Németországban. Berlinből jelentik: Szászországban és Pomerániában tegnap ismét letartóztattak 3 protestáns lelkészt. Bunzel breslauer elmozdított lelkész hívei tüntettek papjuk mellett, mire letartóztatták őket és többeket közülük többhavi fogságra ítélték.

Bécsben elkobozták Castiglione bécsi bankár műtárgyait. Bécsből jelentik: A rendőrség tegnap elkobozta Castiglione, a volt bécsi bankár műtárgyait, aki bukása óta Milanóban lakik. Az elkobozás abban a pillanatban történt, amikor a képeket és szobrokat csomagolták, hogy Milánóba szállítsák. Egy bank jelentette fel a rendőrségnek azzal, hogy az elszállítandó értékek Castiglione adósságainak biztosítékul szolgálnak.

Két német minisztere lesz az új csehszlovák kormányban. Prágából jelentik: A német pártok közül a szociáldemokraták és a gazdasági párt jelentették ki készségüket a kormánykoalícióban való részvételre. Ezek szerint az új csehszlovák kormányban két német minisztere lesz.

Uzemben levő, géperőre
berendezett

MOSÓDA

családi okok miatt
SURGŐSEN ELADÓ

Cím a kiadóhivatalban

Állandó

Cluj, május 25. A vár
Vlad főorvos szerkeszté
1935 év január és febru
jelentését. Ez a statis
mutatja Cluj kéthónap
mát és egészségügyi vis

Csökkén a m
Erdély fővárosának
1935 januárban a követ
ra 14.9 születése és 13.8
1.1 százalékos szaporodá
a mult év januári st
csökkenést mutat fel (4
akkor 140 házasságot kö
ságot bontottak fel.

A születések és halál
azertit a következőképp

Román: született 63.
Magyar: született 46.
Zsidó: született 21, m

A ramán lakosság e
szaporodás folytán is ál
zsidóság alig hogy me
mig a magyar lakosság
regisztrál.

Januárban összesen
tek, amely a vegyesház
zőképpen mutatja: 23
magyar nővel; 30 magy
mán nővel, 1 zsidóval, k
dó férfi közül 1 román
közül 1 románnal, egy z
zasságot.

120 ember halt meg ja
nagyobb számban pusztú
érelmeszedés és ideg
gyermek összesen 19 h
született gyengeség köv
A rágalys betegségek
ketegedett 3 személy, 1
látbeteg közül meghalt
közül meghalt 1.

Januárban Cluj ösze
teget kezeleket. Ezek kö
nagyobb számban fordult
fluenza (42), szifilis (4
rák (27), krónikus reum
szívujaj (21), tüdőbaj (46

Februárban a népesed
vetkező: ezer lélekre 14.7
lázolás esett. A szapor
— 0.6.

Ugyanakkor 110 háza
házasságot bontottak fel
csecsemőre 17.2 haláloz
A születés és haláloz
rint:

Román: született 42.
Magyar: született 57.
Zsidó: született 16, m
Német: született 1, m

Ebben a hónapban te
ségeket népesedési statiszt

A házasságkötések a
következőképpem muta

John Collier: Majom
házájában rendkívül n
regénye talán a legerő
mulatságosabb szatira,
kitermelt új nótípusról.
Egy vakmerő feltevése
egy nőstény majmot,
5 angol angol tanító
ri tulajdonságokat sa
dó, szíve érzékeny le
enne mindazok a jó
egy modern flapperből
den szerelmes lesz e
közölni nem tudja vele
milyen okos, beszélni
készülve kerül London
dája menyasszonyáv
teljesít nála és hamar
menyasszony boldogtal
jé, mert haszontalan,
nem való egy derék, e
regény meséje aztán, a
száll a menyasszonya
főnyben marad s a v
za a házasságot és ge
rikába. A Franklin T
Antal kiváló író reme
píron, szép kiállításban
kötésben 165 lej mi
den vagy Lepagenál C
ajdonságok teljes jegy

Állandóan csökken a cluji magyar és zsidó lakosság lélekszáma

A kisebbségek népesedési deficitje a számok tükrében

Cluj, május 25. A városi orvosi hivatal dr. Vlad főorvos szerkesztésében most adta ki 1935 év január és február hónap statisztikai jelentését. Ez a statisztika szemléletesen mutatja Cluj kéthónapos népesedési mozgalmát és egészségügyi viszonyait.

Csökken a magyarság lélekszáma

Erdély fővárosának népesedési mozgalmát 1935 januárban a következő volt: ezer lakosra 14.9 születése és 13.8 halálozás esett, ami 1.1 százalékos szaporodást jelent. Ez a szám a múlt év januári statisztikával szemben csökkenést mutat fel (4.4-ről 1.1-re). Ugyanakkor 140 házasságot kötöttek és 30 házasságot bontottak fel.

A születések és halálozások nemzetiségek szerint a következőképpen oszlottak meg:

Román: született 63, meghalt 40.
Magyar: született 46, meghalt 60.
Zsidó: született 21, meghalt 20.

A román lakosság eszerint természetes szaporodás folytán is állandóan növekszik. A zsidóság alig hogy megőrizi létállományát, míg a magyar lakosság szembeszökő deficitet regisztrál.

Januárban összesen 140 házasságot kötöttek, amely a vegyesházasságokat a következőképpen mutatja: 23 román férfi közül 6 magyar nővel; 30 magyar férfi közül 4 román nővel, 1 zsidóval, kettő némettel; 15 zsidó férfi közül 1 román nővel; 2 német férfi közül 1 románnal, egy zsidó nővel kötött házasságot.

Betegség és halál

120 ember halt meg január hónapban. Legnagyobb számban pusztított a rák, influenza, érelmeszesedés és idegbaj. Egy éven aluli gyermek összesen 19 halt meg, többnyire született gyengeség következtében.

A ragályos betegségek közül tifuszban megbetegedett 3 személy, meghalt 1. 33 skarlátbeteg közül meghalt 4, 13 diftériás beteg közül meghalt 1.

Januárban Cluj összes kórházaiban 974 beteget kezeltek. Ezek közül 17 halt meg. Legnagyobb számban fordult elő skarlát (36), influenza (42), szifilisz (43), gonorrhoea (41), rák (27), krónikus reuma (26), idegbaj (74), szivbaj (21), tüdőbaj (46), vesebaj (10).

Februárban a népesedési mozgalom a következő: ezer lélekre 14.7 születés és 15.3 halálozás esett. A szaporodás tehát negatív - 0.6.

Ugyanakkor 110 házasságot kötöttek és 44 házasságot bontottak fel. Száz élve született csecsemőre 17.2 halálozás esik.

A születés és halálozás nemzetiségek szerint:

Román: született 42, meghalt 30.
Magyar: született 57, meghalt 67.
Zsidó: született 16, meghalt 22.
Német: született 1, meghalt 2.

Ebben a hónapban tehát az összes kisebbségek népesedési statisztikája deficitet mutat.

A vegyesházasságok

A házasságkötések a vegyesházasságokat a következőképpen mutatják februárban: 36

John Collier: Majomfeleség. Collier, a hazájában rendkívül népszerű angol író új regénye talán a legerősebb és egyúttal legmulatságosabb szatíra, amit a háború utáni kitermelt új motívusról, a „flapper”-ről írtak. Egy vakmerő feltevésből indult ki: Feltételez egy nőtényi majmot, amely egy Afrikában élő angol angol tanító keze alatt teljes emberi tulajdonságokat sajátít el, agya gondolkodó, szíve érzékeny lesz, szóval megvannak benne mindazok a jótulajdonságok, melyek egy modern flapperből hiányzanak. Gyöngyöden szerelmes lesz gazdájába, csak éppen közölni nem tudja vele szerelmét, mert akármi okos, beszélni mégsem tud. Így felkészülve kerül Londonba, összekerül a gazdája menyasszonyával, cselészolgálatokat teljesít nála és hamar észreveszi, hogy ez a menyasszony boldogtalanná fogja tenni férjét, mert haszontalan, hiu és önző teremtés, nem való egy derék, egyszerű férfi mellé. A regény meséje aztán, ahogy a majom harcban száll a menyasszonnyal, a harcban mindig fölényben marad s a végén is megakadályozza a házasságot és gazdájával visszatér Afrikába. A Franklin Társulat kiadása, Szerb Antal kiváló író remek fordítása, fehér papíron, szép kiállításban, füzve 119 lej, vászonkötésben 165 lej minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Franklin Társulat ajándékát teljes jegyzékét.

román férfi közül kettő magyar nővel, kettő zsidóval kötött házasságot; 46 magyar férfi közül 2 zsidó nővel és 6 román nővel kötött házasságot; 26 zsidó férfi közül 2 magyar nővel, 2 román nővel házasodott össze.

121 ember halt meg februárban, köztük nagyobb számmal rák, tüdőbaj, érelmeszesedés és idegbaj következtében 20, egy éven aluli

gyermek halt meg született gyengeségben.

Ragályos betegségek: skarlát 28, diftéria 11 esetben fordult elő.

Februárban 1460 embert kezeltek a cluji kórházakban. Ezek közül meghalt 25. Nagyobb számban fordult elő skarlátos, influenzás, tüdőbajos, idegbajos és gyomorbajos beteg.

A katalán forradalmárok a bíróság előtt

Hétfőn kezdődik a katalániai bíróság előtt a spanyol forradalom pere

Madrid, május 25. (Rador.) Hétfőn kezdődik a katalániai hadbírósa előtt a forradalom pere. A főügyész 30 évi börtönt kért Companysra és társaira. Companys kijelentette, hogy magára vállalja az egész felelősséget, mert ő rendelte el a katalán helyőrségnek, hogy fejtessen ki ellenállást

a kormányzatokkal szemben.

Madrid, május 25. (Rador.) A hadügyminiszter elhatározta, hogy Asturia tartományban, ahol októberben a forradalmi mozgalom a legsúlyosabb volt, speciális katonai kormányzóságot állít fel a rend fenntartására.

Cégtáblákat törtek össze és rendőrt bántalmaztak a sztrájkoló diákok

But rendőr alighanem elveszti az egyik szemét. Két diákot a hadbírósa alá kísérték át

Cluj, május 25. (Az Uj Kelet tud.) A hónapok óta tartó egyetemi nyugtalanságok, amelyek Bucuresti uccáin már több alkalommal elfajultak, eddig Clujon csak a diákok sztrájkmozgalmában éreztették hatásukat. Az egyetemen és a kereskedelmi akadémián misem zavarta meg a rendet. A péntekről szombatra virradó éjjel Clujon is uccai kilengések voltak. Ismeretes, hogy mind az egyetem orvosi fakultását, mind a kereskedelmi akadémiát bezárták az egyetemi hatóságok, hogy a diákság sztrájkmozgalmát ezzel lefékezzék. A kereskedelmi akadémia körül naponta csoportosulnak a diákok, akik most, hogy tanulmányait nem folytatják, éjszaka is nagyobb csapatokban járnak-kelenek a városban.

Pénteken hajnali negyedöt órakor a Saguna ucca és a Memorandului ucca sarkán posztoló But Vasile közrendőr diákcsoport lármájára lett figyelmes, mely énekelve és a zsidók ellen tüntetve vonult végig a Saguna uccán. Másodpercek alatt már a cégtáblákra került a sor, és dr. Fritsch

Ödön és Gutenov Nina fogorvosok, valamint a Landesmann varroda cégtábláját összetörték. Érdekes, hogy károsultak egyike, Gutenov Nina román. A rendőr a helyszínre sietett, ahol erélyes fellépéssel feloszlatta a diákcsoportot. Ketten azonban a rendőre támadtak, kicsavarták kezéből a gumibotot és súlyosan bántalmazták. A rendőrség füttyjellel hívott segítséget és sikerült is letartóztatnia a két verekedőt, Curca Stefan kereskedelmi akadémikus és Munteanu George joghallgató személyében.

A diákokat a központi rendőrségre állították elő, ahol But Vasile is megállapíthatta sérüléseit. A rendőrt szemén érte súlyos sérülés, olyképpen, hogy kórházi ápolásra van szüksége és kétséges, hogy nem veszíti el szemévilágát. A két diákot a déli előtti órákban a hadbírósa alá kísérték át, ahol hivatalos személy elleni erőszak címen indul meg ellenük az eljárás. A diákok érdekében elsőnek Siancu Emil kapitány kísérelt meg közbenjárást a központi rendőrségen.

„Tatarescu játszik...”

A kormányzó dicséri a numerus valachicus-mozgalmat. „Ennek a kétarcú játéknak meg kell szünnie”

Bucuresti, május 25. (Az Uj Kelet tud.) Az Adeverul mai számában Tudor Teodorescu Graniste, a legkiválóbb román publicista egyike „Tatarescu játszik” cím alatt rendkívül érdekes cikket ír, amely szóról-szóra a következőképpen hangzik:

„A liberális párt hivatalos lapja, a Viitorul néhány hét óta megkülönböztetett figyelemmel viselkedik a nemzeti parasztpárttal szemben. Ha egyszerű és megszokott pártpolémia-ról volna szó, az úgy nem birna különösebb fontossággal. Hozzá vagyunk szokva az ilyen polémikához. Tudjuk, hogy a pártoknak az egymásközi harcban nincs más mondanivalójuk, mint közönséges szidalmazások és siralmas lepecskondiázások. Emberek, akik kölcsönösen tisztelik egymást és civilizált kapcsolatokat tartanak fenn, szadisztikus gyönyörűséggel rágalmozgatják egymást a sajtóban és nyilvános gyűléseken.

Ezúttal azonban a liberális párt sajtókampányában súlyosbító körülmény játszik

közre. A liberális sajtó — nem tudjuk, hogy a Tatarescu-e vagy a Dinu Bratianu-e — támadja a nemzeti parasztpártot és dicséri a Vaida-frakciót. Nem pártközi polémia-ról van szó, nem kölcsönös káromlásról, vagyis a szokott keleti játékról, amelyben a leg-erősebb szidalmazás jelenti a legnagyobb sikert. Masegyébről van szó:

a liberális sajtó Vaida mellett foglal állást és harcol a nemzeti parasztpárt ellen.

Ha a liberális kormány úgy találja, hogy Vaida politikai jelszava helyes, miért nem valóítja meg? A liberálisoknak kezükben van a hatalom. Miért támogatják ezt a jelszót a sajtóban és miért nem alkalmazzák kormányzói tevékenységükben?

Ha pedig nem hisznek Vaida jelszavában, úgy miért támogatják a sajtóban?

Mert egy a kettő közül: vagy Vaida jel-

A FOGVÁJÓ
eltávolítja a száju regből a nagyobb ételmaradékokat. De mi történik a kis részecskével?

- EZEK a fogak között maradnak, szét bomlanak és szájsav képződését idézik elő. A szájsav azután épolypóly bizonosan rombolja a fogakat, mint a kén-sav a vasat.
- Az Odol alkáliás hatása ártalmatlanná teszi a szájsavat. Kolloid alkotórészeinél fogva olyan módon tisztít, mint a szivacs.

HASZNÁLJA AZ

FOGPÉP-et!

szava helyes és akkor a liberálisok tartoznak alkalmazni, miután kormányon vannak.

Vagy pedig Vaida jelszava helytelen és akkor a liberálisok tartoznak sajtó útján is szembeszállni vele.

Legalábbis furcsa a Tatarescu-kormány helyzete, amely nem alkalmazza Vaida jelszavát, de támogatja a sajtóban.

Ez a kettős játék nem tévesztheti meg a legnaivabbakat sem. Ha pedig mégis meg tévesztené, úgy a játék annál bűnösebb. Vaida Sándor jelenlegi helyzetében minden támogatást kész elfogadni, még a rendőrség és a kormány kompromittáló támogatását is. Tatarescu nincs hasonlóan kínos helyzetben. Kezében van a hatalom. Meg kell nyitlan mondania, hogyan foglal állást: pro vagy kontra. Egy „pro-kontra” kormány nem kormány.

Az apró ügyességek néha nehéz megpróbáltatásokon mennek keresztül. Tatarescu ügyessége is ilyen nehéz perceket él most.

A kétarcú játéknak meg kell szünnie. Ha Tatarescunak nincs elegendő ereje ahhoz, hogy elhatározza magát valamire, úgy adja át másnak a helyét.”

— Az osztrák hadsereg tagjait felvették a hazafias frontba. Bécsből jelentik: A szövetségi hadsereg tagjait felvették a hazafias frontba. A jövőben csak olyanokat vesznek fel a hadseregbe, akik tagjai a hazafias frontnak.

— Rendkívül ülészakra hívják össze a lengyel parlamentet. Varsóból jelentik: Hir szerint júniusban rendkívüli ülészakra hívják össze a parlamentet, hogy az új elektorális törvényt megszavazzák. Ez esetben júliusban feloszlának a törvényhozó testületeket és új szavazásokat írnának ki.

— A keresztény egyházak beadványt adtak be a Népszövetséghez az oroszországi vallás-ügy ellen. Genfből jelentik: A keresztény egyházak beadványt intéztek a népszövetségi főtitkársághoz, amelyben felhívják a Népszövetség figyelmét arra, hogy a szovjetterületen szabad vallásgyakorlat helyett vallás-üldözés van. A Népszövetség az egyházak fel-fogása szerint nem tűrheti, hogy egyik tag-államának területén üldözzék a lakosokat hitbeli meggyőződésük miatt. Sürgős intézkedést igényelnek a Népszövetségtől ebben az ügyben.

Cine
ATLANTIQUE
Yorkvonal
ok:
mandie, a világ hajója.
Champlain.
Lafayette.
Normandie.
Mexico, Ve-
Algir, Tunis,
felé.
rgákat, a Balti
egyesült Allamo-
Bucuresti,
n Calea Victo-
Hurmuzache 15

jelentős hozományt
aktivái 33 millió
lejes passzívával
ániai és külföl-
ennálló tartozások-

erjesztett aktákhoz
felvilágosításokat,
törvénytelenül ál-
miután nem a kép-
lgazságügyminisz-
ie bíróság elé való
kifogás azonban
anni és készséggel
elő takarékos és
bankával szerzett
jából.

zögezte, hogy Po-
küldeése nagyon is
történt. Tulcea
ság elé való álli-
hangsúlyozta és
y zárja le az ügy
minisztérium, ame-
étek, nem küldte
lásra, míg a pénz-
lévő jogtanácsosa
vici ügyvédjének
zottság tudomásul
t, majd az elnök
latot fognak le-
beterjesztett mér-
ának helyességét
eten belül ismét
t a bizottság elé,
zehasonlítást fog
ményei és Popo-
ott.

artóztatása Német-
ntik: Szászország-
ap ismét letartó-
t. Bunzel breslaui
tüntettek papjuk
öket és többeket
ítélték.

Castiglione bécsi
jelentik: A rend-
Castiglione, a volt
ki bukása óta Mi-
abban a pillanatban
és szobrokat cso-
állítsák. Egy bank
k azzal, hogy az
glione adósságai-
k.

lesz az új cseh-
gából jelentik: A
háldemokraták és
k ki készségüket
résztvételre. Ezek
kormányának két

Érkezőre
ett
ODA
miatt
ELADÓ
staiban

SPORT

Junius 9-én lesz a zsidó sportegyesületek konferenciája?

Cluj, május 25. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy az erdélyi zsidó szervezet elnöksége az erdélyi zsidó sportegyesületeket június 8. és 9-re Oradea konferenciára hívta össze. Hír szerint minthogy június 8-án az oradeai hadosztály nagyszabású ünnepségeket rendez, erre a napra nem fogják engedélyezni a konferenciát. Ez esetben a konferencia az aradi elnökség döntése szerint június 9-én reggel 9 órakor kezdődne az Ujságróklub egyik kistermében.

Az egységes zsidó sport problémája szükségessé tenné, hogy minél több idő álljon a konferencia rendelkezésére. Sajnálatos volna tehát, ha annak ideje egy napra korlátozódna, éppen ezért reméljük, hogy az ügyben tevékenykedő oradeai zsidó sportkörök intervenciója sikerrel fog járni és a konferencia az eredetileg kitűzött napokon, június 8-án és 9-én megtartható lesz. Az ügyben történt döntést idejében közölni fogjuk.

Ma délután 5 órakor:

NAC-ROMANIA

Dél előtt 11 órakor a KAC atlétikai versenye

Cluj, május 25. (Az Uj Kelet tud.) A befejezéshez közeledő Nemzeti Bajnokság küzdelme során ma ismét jó sportot ígérő mérkőzés lesz Clujon: a nagy formába lendült NAC labdarúgócsapata lesz a Romanianak ellenfele. A két jó együttes találkozását méltóan egészíti ki a bucaresti Tica Iliescu bíráskodása, akinek játékvezetése és a két csapat tudása révén élvezetes sporteseménynek ígérkezik az atraktív számbamenő mérkőzés.

A két csapat a következő összeállításban játszik:

NAC: David, Chioriu—Barta, Krausz—Juhász—Feuerstein, Kovács—Spielmann—Bodola—Moskó—Kocsis. Lehetséges hogy Spielmann nem játszik, mely esetben a csatár sor felállítására a következő lesz: Kovács—Moskó—Rónai—Bodola—Kocsis.

Romania: Chendrean, Doci—Blaga, Muntean—Pop Béla (?)—Muresan, Chendrean II—Farkas—Nistor—Fried—Capusan.

A mérkőzés délután 5 órakor kezdődik.

Ma délután 11 órai kezdettel a KAC atlétikai versenye

Cluj május 26. (Az Uj Kelet tud.) A cluji KAC sportegyesület vezetősége az utóbbi időben nagy erőfeszítéseket tesz, hogy a város atlétikai életét reorganizálja. A beindított akcióhoz a napokban jelentette be csatlakozását dr. Buteanu Aurel, az Universitatea aleinöke is, aki a maga részéről oda nyilatkozott, hogy az őstől kezdve igen nagy súlyt fog helyezni az Universitatea keretei között az atlétikai sportokra. Teszt ezt annál is inkább — mondotta — minthogy őssel felavatják a Soimii Carpatilor stadiont, ahol az atlétikai sportok művelésére és gyakorlására megfelelő terep fog rendelkezésre állani.

A KAC vezetősége reorganizációs programjának első etapjaképpen ma délután 11 órai kezdettel a városi sporttelepen atlétikai versenyt rendez. A versenyen a város bármely versenyzője indulhat.

Egyetlen cluji játékos sincs a válogatott keretben. Bucurestiből jelentik: A labdarúgó-szövetség a júniusban lebonyolításra kerülő Ealkn labdarúgó torna válogatott keretét összeállította. A keretbe egyetlen cluji játékos nem került be. A keret a következőkben állították össze: **Kapusok:** Pavlovics, Radulescu, Creteanu; **hátvédek:** Albu, Suculescu, Rinsulet, Burger, Sfera, Chiroi; **fedezetek:** Vintila, Deheleanu, Krausz, Juhász, Cuedan, Lakatos; **csatárok:** Georgescu, Bindea, Dobra, Barbu, Ciolac, Sepi, Medve, Bodola, P. Valcov, Schwartz, Dobai, Kocsis. A keretből két kísérleti válogatott állítanak össze, amelyek június 1, illetve 2-án Bucurestiben barátságos mérkőzést játszanak Bécs válogatott csapatával.

Nemzeti Bajnokság a teke sportban. Az utóbbi években nagy népszerűségre szert tett teke sportban a közeljövőben nemzeti bajnokságot rendeznek. A nemzeti bajnoki küzdelmet egyuttal egyéni verseny is lesz. A versenyeket június 16-julius 7 között bonyolítják le a később kijelölendő helyeken.

A Haggibbor atlétikai szakosztálya értesíti az érdeklődőket, hogy kondíciózó és svéd-torna óráit hétfőn, szerdán és pénteken tartja reggel 6 órától a sporttelepen. Jelentkezni az órák alatt lehet.

Kis fáradság... nagy jótétemény

Nem nehéz dolog minden nap egy kevés URODONAL-t szedni; aminek bámulatos hatása van.

Ez az egyszerű eljárással fizta vért, jó vérkeringést, a szervek kifogástalan működését biztosítja magunknak és meggátolja az elhízásodás, az asztma és mindazon bántalmak kifejlődését, amelyek elkeserítik életünket.

Senki sem cáfolhatja meg azon tény, miszerint a szervezetünk a mérgeknek állandó gyára és az ember 50 óra alatt annyi mérget halmoz fel szervezetében, amennyi elegendő lenne, hogy megmérgezze, ha ezen mérgek nem távolodnának el a szervezetből az izzadság, a széklet, de főleg a vizelet útján. Ebből is látjuk, hogy ezen mérgeknek a szervezetből való eltávolítása javasolt és amióta a világ fennáll, mindig igyekeztek az emberek egy olyan gyógyszert előállítani, ami ezen mérgeket eltávolítsa s mely eljárást diuretikus modifikációnak nevezzük. Már Hippocrates is gyakorolta ezen gyógyítási eljárást, Hogy megérthessük azonban azt, hogy hogyan távolodnak el szervezetünkben ezen káros anyagok, amelyeket a szervezet vagy nem tud teljesen feldolgozni, vagy pedig nem tud eltávolítani, szükséges volt az örök időkre híres URODONAL-t előállítani, amelyre vonatkozóan Lagerot professzor a következő megjegyzést teszi: „A több éve folytatott tanulmányok, amiket az URODONAL körül végeztem, meggyőztek ennek a kiváló gyógyszernek terapeutikus értékéről. Ezen gyógyszernek hatása állandó, nincsen semmi ellenjavaslat és a szervezetre ártalmatlan. A kémiai, élettani és klinikai kísérletek alapján, amiket az URODONAL körül folytattam, arra a meggyőződésre jutottam, hogy ezen gyógyszert a francia gyógyszer-tan egyik elsőrendű készítményének kell tekintenünk, mely minden bizalmunkat kiérdemli.

Az URODONAL

biztosítja szervezetünk kifogástalan működését. CHATELAIN készítmény MEGBIZHATO GYARTMANY

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

KÖZGAZDASÁG

Jogtalanul bírságozzák a magánvállalatokat

Cluj, május 26. Az iparügyi miniszter a kereskedelmi és ipari vállalatok igen nagy tömegét a román személyzetnek a vállalatokban leendő felhasználására vonatkozó törvény 7-ik szakaszába ütköző kihágás miatt naponta bünteti meg. A büntetések nagyobb része a hivatalos lapban megjelent megintésből áll, a megintés következtében a vállalatnak az említett törvény 7. szakaszában előírt kimutatást újból be kell terjesztenie a miniszternek, de olvasunk százezres pénzbüntésekről is. Sem a napisajtó, sem a nagyközönség, de még az érdekeltek sincsenek tisztában azzal, hogy a kiszabott büntetéseknek mi képezi az indokát.

A büntető rendelkezések a román személyzet alkalmazásáról szóló törvény 7. szakaszába ütköző kihágást állapítanak meg. Ez a szakasz semmi mást nem ír elő, mint azt, hogy a törvény hatálya alá tartozó vállalatok a kereskedelmi és iparügyi miniszter által előírt alakú és tartalomú kimutatás pontos kitöltése és beküldése után kötelesek az alkalmazott személyzetet a minisztériumnak bejelenteni.

Mivel olyan vállalatok is szerepelnek a megbüntetettek névsorában, amelyek e kimutatásokat az iparügyi minisztériumnak bekielölték, feltételezhető, hogy a megintést, mint a törvény által szabályozott elsőfokú büntetést, a minisztérium a kimutatások gondatlan kitöltése miatt alkalmazta s ugyanakkor az okból hívta fel a megbüntetett vállalatokat kimutatásaik újbóli betérjesztésére. Minthogy a kimutatásban a napilapok által sokat emlegetett etnikai rovat is szerepel, felmerülhet a kérdés, vajjon a minisztérium nem ennek a rovatnak helytelen kitöltése miatt alkalmazta az elsőfokú büntetést. A minisztérium a büntetés kiszabása alkalmával nem indokol, e tekintetben tehát csak feltevésekre és következtetésekre szorítkozhatunk. Jól értesült körök véleménye szerint az etnikai rovat mikénti kitöltésének kérdése a büntetés kiróvásának nem képezheti alapját. A minisztérium a büntetések nem heyszini ellenőrzés, hanem a kimutatás tartalma alapján az irásztalon elfekvő adatok megvizsgálása után alkalmazta. A kimutatá-

sokat vizsgáló tisztviselőnek semmi adat nem állott az etnikai rovat ellenőrzése szempontjából rendelkezésére, így nem is állapítható meg az irásztalánál azt, hogy a beírt etnikai adatok helyesek-e vagy sem, kizárólag azt állapítható meg tehát, hogy a rovatokat nem töltötték ki előírászerűleg s az elsőfokú büntetést emiatt kellett alkalmazni.

Tudjuk, hogy z érdekeltek ugy az elsőfokú megintés, mint a másodfokú pénzbüntetések elleni jogvédelem útját ismerik és érvényesítik. Ezért a közleményünknek nem az a célja, hogy az érdekelteket felvilágosítsa, hanem az, hogy a nagyközönség ismerje meg a tényleges helyzetet s a büntetések alkalmazásáról szóló közlemények olvasásakor ne vonjon le téves következtetéseket.

Hangsúlyozzuk, hogy a román személyzet alkalmazását biztosító törvény olyan rendelkezést, amely bárkinél is előírja, hogy vállalatban az alkalmazottak alkalmazása, vagy elbocsátása tekintetében különbséget tegyen etnikai szempontból, román vagy kisebbségi román állampolgár között, nem tartalmaz. Senkit azért, mert kisebbségi román állampolgár alkalmazottat alkalmaz, ha azt száz százalékban is teszi, vagy azért, mert ezt a miniszteri kimutatásban a tényeknek megfelelően ki is mutatja, meg nem büntetik és megbüntetni nem fognak. A törvény alkalmazására rendelt, vagy más tisztviselő minden olyan kijelentése, magatartása, amely a kisebbségi román állampolgár-alkalmazottak létszámát kifogásolja, kifejezetten törvényellenes és nyugodtan állapíthatjuk meg: az ilyen magatartás nem a törvény rendelkezésén alapuló hivatalos, hanem a numerus valachicus pszichózisában gyökerező egyéni akció. A kormány a L'Independence Roumain című felhivatalos jellegű bucaresti napilapban a maga részéről is kijelentette, hogy minden ilyen akció csak felelőtlen egyének magánakciójának tekint.

Biztos tudomásunk van arról, hogy a hivatalos tájékoztatások ellenére a törvény végrehajtásával megbízott közegek, valamint mások, akiknek a törvény alkalmazásához semmi közük nincs, a rendelkezésekre álló

közhatvatali hatalom erkölcsi súlyával igyekeznek a nagyközönséget olyan irányban befolyásolni, hogy a kisebbségi román állampolgárok alkalmazása tekintetében ezek életlehetőségeit fenyegető álláspontot foglaljon el. Hallottunk esetekről, amelyek azt igazolják, hogy egész sora létesült az állászerző tözsdéknek. E törekvésekkel szemben ismételtelen a kormány felhivatalos napilapjában közöltekre mutatunk rá s az érdekelteket arra hívjuk fel, hogy azt az álláspontot tegyék magukévá.

A felburjánzott felelőtlen magánakcióknak nem szabad hogy az legyen az eredménye, hogy a kisebbségi román állampolgár alkalmazottak kezéből kiüsse az utolsó darab kenyert. Az e téren tanúsított indokolatlan félelem, opportunitás már nem magánügy, hanem általános kisebbségi közügy. Az emberi együttérzés is megköveteli azt, hogy munkatársát senki se taszítsa a nélkülözés és éhség karmaiba csak azért, mert az elvakult agitáció erre törekszik. De magasabbrendű államérek az is, hogy a numerus valachicus féket nem ismerő agitációjának következményként ne duzzadjon fel egyszerre mértéktelenül a munka és keresetnélküli intellektuelek tömege. A numerus valachicus akció ele ugyanis elsősorban a kisebbségi intellektuális rétegek ellen irányul. A különböző nyelvviszsgák alkalmazása napjainkban már amugyis tizezrével tette kenyeretelenné a kisebbségi egzisztenciákat. Ha ezeknek sorát a magánalkalmazott kenyerékesek újabb tizezrével szaporítjuk és hozzájuk számítjuk a numerus valachicus akció terrorja miatt elhelyezkedési lehetőségüktől teljesen megfosztott, végzett ifjak ugyancsak ezres tömegét, meg kell állapítanunk, hogy ez az egyenlőtlen elbánás a kétségbeesett intellektuelemek veszélyes és nagy tömegét tenyészti ki. Hinni szeretnénk, hogy az ország felelős kormányfői a numerus valachicus mozgalom hullámai törvényes keretek közé fogják visszazszorítani. És meg vagyunk győződve afelől, hogy a nagyközönség köréből mindazok, akiknek elhatározásától függ kisebbségi munkatársaink sorsa, hallgatnak az emberi együttérzés szavára és törvényes kényszerítő rendszabály nélkül munkatársaikat nem fogják a nyomorba és éhhalálba taszítani.

— Székely guzsalyos. E cím alatt péntek este három székely egyfelvonásost mutatott be a cluji Magyar Színház. Kettő próza, a harmadik énekes bohózat. Mind a három Gaál Alajos irta pompás meglátással, igaz költői érzékkel, ami a technikai fogyatékoságokon túl is megragadta a nézőt. Különösen a második „A levél” című volt az, amely a lelke gyökeréig rázta meg a közönséget. Egy szegény falusi házaspár várja a fővárosban szolgáló leányuk levelét. A leány két hónap előtt a kórházból irta a levelét, kórházból, ahol tüdőbajban feküdt. Végre megjött a levél, a kórház igazgatóságának levele, amelyet felolvasnak nekik vigasztaló, jószándéku hamisítással, de ők ebből is megérik az igazat. A másik két darab izes, székely humorral van telítve. Az utolsót Dávid István zenésítette meg invenciózusan.

A színház a legjobb szereposztásban hozta ki a darabot. Tóth Elek művészi erővel, mélyszéggel játszotta az öreg parasztot. Miklóssy Margit méltó partnere volt. A fiatal Fényes Alice megint brilirozott. A bohózatban („Egy csepp esze sincs az uraknak” — „Tehtések előre!”) Tompa Pufi falusi parasztja haszrentősen mulatságos volt. Balázs Samu és Tompa Béla kicsi szerepeikben élvezetesen nyújtottak. Hegyi Lili menyecskeje igazán kabinetalakítás volt. Hász Aladár a harmadik darab konferanctió-szerepében volt kitünő. Berengh Béla igazgatója is kivált. Kisebb szerepben Dancsó György nyújtott figyelemreméltó alakítást. A két szerzőt a közönség tüntető szívélyességgel, lelkesen ünnepelte.

— Feljelentést tett a rendőrség emberrel ellen a közismert betörő. Oradeáról jelentik: Kollár Imréné oradeai betörő megjelent tegnap az ottani ügyészségen, ahol feljelentést tett néhány rendőrségi tisztviselő ellen, akik szerinte behatoltak lakásába és onnan egy gramofont és egy biciklit vittek el. Az ügyészség megindította a nyomozást, amelynek során kiderült, hogy a bicikli és a gramofon lopott holmi volt és ezért vitték el a rendőrség emberei. A betörő ellen megindult az eljárás hatóságai személyek megrágalmazása címen.

— Rászedett könyvkötő. Oradeai tudósítónk jelenti: Márk Lajos cluji könyvkötő feljelentést tett az oradeai rendőrségen bizonyos Samuel Kálmán ellen, aki feljelentés szerint 36 ezer lejűt csalt ki tőle s nyomtalanul eltűnt. Az ügyészség vizsgálatot indított és ekkor kiderült, hogy Samuel Kálmán nevű egyén nem létezik és a csaló álneven szedte rá a hiszékeny könyvkötőt.

A jobb

Szembekerült

Párizs, május 26. Párizs újra a történelmi z. És mint minden párizsi Párizs most is arra a nagy, a polgári jogokat forradalom előhírnökei h. rizz két prátra szakadt. cialistákra. Ebben a m. a kispolgáriság épp. radalmi proletariátussal. világi élet legfélsőbb. zedek óta nem volt er. világméretű különválás, r.

Az erők azonban min. va. Egyelőre a jobb. mottevé kisebbség. A. o. anyan irási fölényvel. o. oldali front népszerűsége. optimistábbak sem szá. lemző a L'Oeuvreban. amelynek szerzője nem volt miniszterelnök, aki. ja” címmel méltatja és. ii győzelem jelentőségét. „Hogyan lehet megma. vereséget? Miért voltak. zős front elleni támad. át sok helyiségben a r. zényszavakat, amelyek e. fehérek ellen vezették? a radikálisok ezt az uta. előzetes megállapodás a. baloldali pártok között. ság az, hogy mint a köz. ben mindig, valahányszó. szélyeztetve volt, hatalm. galom támadt a reakciós. ellen, akik a világhábor. a mozgalom egyesítette. megvették a szolgaságot. lasztás a köztársaság. t. ta volt. Franciaország. vazott. Franciaország tu. tura és terror” pártja. zódik és hogy ez a pár. a szabadság védőbástyái. revolver uralmát trónra.

Daladier felhív

Daladier cikkét, mely a francia társadalmi élet teljes terjedelmében nem der felhívást intézett a tüntessék el az elvi és g. programjaikról és hozzá. frontját. Meg kell szer. séget a tartós alkotás é. De nemcsak Daladier, ladó francia szellemiség. jának létrejöttét óhajta. szükségessége egészen. most Franciaországban, küldenek a most tetőp. gi krízissel. Ezért van a. hívása nem marad viss. a szólnak meg a nag. pártok publicistái az. jötté érdekében. A szoci. ta egységfront mellé a. árnyalatu, de erősen pó. kat akarják megszerve. delem ellen.

Nincsen ugynevezett nincsen ideológiai ragály nem támasztják alá egé. jelenségek. A francia pé. soha nem volt ilyen tr. csak 4-5 milliárdos de. 7-8 milliárdra növelhe. mutatkozó hiány. De a. száma már 12 milliár. pedig azt állítja, hogy. költségvetési deficit és. azt hozza fel, hogy ma. niszter hasonló nyilatko. barátainak körében.

A gazdasági krízis jobboldalnak kedvezett. polgárság csak a szem. zére vár mindenütt, h. nyának behódoljon. Ez. der hívó szava. Nag. van; Herriot. Herriot i. frontat való együttm. kelt konzervatívokkal. ni. Daladiernek aligh. kor azt állítja, hogy. konzervatívok, mert ez. mérszetszerűen letérnek.

A jobb- és baloldali idegvesztő birkózása Franciaországban

Szembekerült egymással Daladier és Herriot. Óriási erőt képvisel Franciaországban a baloldali front

Tizenhétmilliárd frank a francia deficit

Párizs, május 26. Párizs, a forradalmak Párizsa újra a történelmi idők levegőjét lélegzi. És mint minden történelmi pillanatban, Párizs most is arra az utra tér, amelyen a nagy, a polgári jogokat megteremtő francia forradalom előhírnökei haladtak. Ma már Párizs két pratra szakadt: fasisztákra és szocialistákra. Ebben a metropolisban, melyben a kispolgáriasság éppúgy ölelkezik a forradalmi proletariátussal, mint a fél- és nagyvilági élet legfelsőbb tizezeivel, már évtizedek óta nem volt ennyire nyilvánvaló a világnézeti különválás, mint mostan.

A „Szabadság frontja”

Az erők azonban nincsenek kiegyensúlyozva. Egyelőre a jobboldal nem nagyon számottevő kisebbség. A közönségi választásokon olyan óriási fölénnyel domborodott ki a baloldali front népszerűsége, amellyel még a legoptimistábbak sem számoltak. Rendkívül jellemző a L'Oeuvreban megjelent vezércikk, amelynek szerzője nem más, mint Daladier volt miniszterelnök, aki a „Szabadság frontja” címmel méltatja és analizálja a baloldali győzelem jelentőségét.

„Hogyan lehet megmagyarázni a jobboldali vereséget? Miért voltak hatástalanok a közös front elleni támadások? Miért vitték át sok helyiségben a radikálisok a régi vezényszavakat, amelyek egykor a vöröseknek a fehérek ellen szertették? És miért folytatják a radikálisok ezt az utat? Sem kartell, sem előzetes megállapodás a baloldali és szélsőbaloldali pártok között nem volt. A valóság az, hogy mint a köztársaság történelmében mindig, valahányszor a demokrácia veszélyeztetve volt, hatalmas spontán népmozgalom támadt a reakciós csoportok ellen, azok ellen, akik a világháborút előkészítik és ez a mozgalom egyesítette mindig azokat, akik megvetik a szolgásgót. A május 12-i választás a köztársaság megvédésének akaratát volt. Franciaország a fasizmus ellen szerveződött. Franciaország tudja, hogy „a diktatúra és terror” pártja jobboldalon szerveződik és hogy ez a párt szét akarja zúzni a szabadság védőbástyáit, hogy a bot és a revolver uralmát trónra ültesse.”

Daladier felhívásának visszhangja.

Daladier cikkét, mely nagy eseménye volt a francia társadalmi életnek, helyszűke miatt teljes terjedelmében nem közölhetjük. Daladier felhívást intézett a baloldali pártokhoz, tüntessék el az elvi és gyakorlati ellentéteket programjaikról és hozzák létre a szabadság frontját. Meg kell szervezni az aktív többséget a tartós alkotás érdekében.

De nemcsak Daladier, hanem az egész haladó francia szellemiség a szabadság frontjának létrejöttét óhajtja. A tartós alkotás szükségessége egészen nyilvánvalóan fennáll most Franciaországban, ahol már másfél éve küzdenek a most tetőpontjára érő gazdasági krízissel. Ezért van az, hogy Daladier felhívása nem marad visszhang nélkül és sorra szólnak meg a nagy francia progresszív pártok publicistái az együttműködés létrejötté érdekében. A szocialista és kommunista egységfront mellé a különböző szocialista áramlatu, de erősen polgári tartalmu pártokat akarják megszervezni a fasiszta veszedelem ellen.

A milliárdos deficit

Nincsen úgynevezett „szellemi áramlat”, nincsen ideológiai ragály, ha az eseményeket nem támasztják alá egészen reális társadalmi jelenségek. A francia pénzügyek helyzete még soha nem volt ilyen tragikus. Nemrég még csak 4-5 milliárdos deficitről beszéltek, amit 7-8 milliárdra növelhet az államvasutaknál mutatkozó hiány. De a L'Oeuvre május 17-iki száma már 12 milliárdról ír, a „Gringoire” pedig azt állítja, hogy 17 milliárdra rug a költségvetési deficit és ennek bizonyítékául azt hozza fel, hogy maga Martin pénzügyminiszter hasonló nyilatkozatot tett politikai barátainak körében.

A gazdasági krízis Európában eddig a jobboldalnak kedvezett. A deklasszáló kispolgárság csak a zseniális és fanatizáló vezérre vár mindent, hogy a fasizmus mákonyának behódoljon. Ezért hangzott el Daladier híró szava. Nagy ellenfele csak egy van: Herriot. Herriot idegenkedik az egységfronttal való együttműködéstől és a mérsékelt konzervatívokkal szeretne együttmaradni. Daladiernak alighanem igaza van, amikor azt állítja, hogy nincsenek mérsékelt konzervatívok, mert ezek a mérsékelt természetűen letérnek a mérséklet utjáról.

amikor aktív cselekvésre kerül a sor és a fasiszta reakció zsákmányává lesznek.

Két tüntetés

A tisztulási folyamat azonban megindult. És rövidesen a szemünk előtt fog lezajlani a két nagy politikai blokk kialakulása: a demokratikus és szocialis, a szabadságosztó és fasiszta párté. Ami egyébként máris észlelhető. Május 19-én két nagy tüntetés zajlott Párizsban. Az egyiket a fasiszták rendezték. Az Action Française, a Croix de feu, a Jeunesse Patriotique és a Solidarité Française együttesen rendezték meg a Franciaország szentjévé emelt Jean d'Arc emlékünnepeket. Minden évben ezen a napon ünneplik. A baloldali front rendszerint május 26-án szokta az ellentüntetést megrendezni az 1870-es kommun védelmében elesett 30 ezer forradalmár emlékére. Most egy napon rendezték a tüntetést. A fasiszták délelőtt, a szocialisták délután.

A vélemények különbözőek voltak. A fasiszta lapok azt állították, hogy a Jean d'Arc emlékünnepeken 100 ezren vettek részt. A baloldali front gyűlésén a Le Populaire és a Le Humanité szerint 150-200 ezren vettek részt. A rendőrség ezzel kapcsolatban is adott számot: 60 ezret. A Le Populaire rácsófol a rendőrségi számra. Kijelenti a lap, hogy ismét a rendőrség

részhajlását, pontosan megszámolták az embereket.

Párizs méltó a nevére

„Nem hiszem — írja Leon Blum a lapban —, hogy valaha is láttam ilyesmit. Hat órán keresztül menetelt a tömeg a nézők soraival között. A nép Párizsa, a forradalmak Párizsa bebizonyította, hogy méltó a nevére. Sokkal nagyobb méltósággal és fenséggel bizonyította akaratát, mint ahogy azt a legoptimistábbak is remélték. A fasiszta elítélte a nép és a fasiszta ligák felosztását követelte. A proletáregység szükségességét proklamálta, azt is mondhatnánk, hogy megvalósította.”

A proletáriátus követelte, de az nem valószínű, hogy a kormány vére is hajtja a fasiszta ligák felosztását. Franciaországban nemzeti kormány van és jónéhány miniszter tartozik a szélsőjobboldalhoz. Ezek nyilván minden fasisztaellenes kormányintézkedést elgáncsolnak. A kormány semleges magatartást tanúsít, Flandin ezt a politikáját már több ízben le is szögezte a parlamentben. Egyelőre tehát a kormány a mérleg két szárnya között helyezkedett el és reméli, hogy egyensúlyba is fogja tartani a serpenyőt.

Ki tudja mit hoz a jövő? Ki tudja, hogy melyik serpenyő lesz a nehezebb? (R. S. M.)

Roosevelt megegyezett a parlament tagjaival a NRA érvényének meghosszabbítására

WASHINGTON, május 25. (Rador.) Roosevelt megegyezett a parlament tagjaival a nemzeti munkáról szóló törvény meghosszabbításáról. A NRA azonban a jövőben nem fogja megállapíthatni a maximális árakat.

Göring kihallgatáson jelent meg Horthy magyar kormányzónál

Budapest, május 25. (Rador.) Göring tábornok repülőgépen a magyar fővárosba érkezett, ahol a miniszterelnöki államtitkár fogadta. Göring, akinek látogatása magánjellegű, hétfőig marad Budapesten. Újabb jelentés szerint Horthy kormányzó magánkihallgatáson fogadta Göring porosz miniszterelnököt.

A miniszterelnöki tárca átvétele után Baldwin felosztja az alsóházat

Kirják az új választásokat Angliában. Macdonald a tárcacseré ügyében kihallgatáson volt a királynál. John Simon nem lesz lordkancellár. Miniszterelnöki értekezletet tervez Baldwin Hágába

London, május 25. Macdonald királyi audiencián volt. Valószínűnek tartják, hogy a kihallgatás során a küszöbön álló tárcacseré foglalkoztatta az uralkodót és a miniszterelnököt. Ezzel kapcsolatban az estilapok azt az értesülést közlik, hogy a kormány élére kerülő Baldwin előreláthatólag felosztja az alsóházat s kiírja az új választásokat.

Ezenkívül — az Information szerint — Baldwin a kormányelnökség átvétele után meghívást intéz a hatalmakhoz közös értekezleten való részvételre. Az az óhaja,

hogy ezen a kormányok miniszterelnökeikkel vegyenek részt, tehát számít Flandin, Mussolini és Hitler személyes részvételére.

Ugy hírlik, hogy Hágába tervezik a hatalmak miniszterelnökeinek közeli értekezletét. Előkészítésére megtették a kezdeményező lépéseket. Ezzel kapcsolatban a Paris Soir közli, hogy mértékadó francia politikai körökben valószínűtlennek tartják a Daily Telegraph azon híradását, hogy az angol kormány Hollandiába tervezett új nemzetközi békkonferencia összehívásának előkészületeivel foglalkoznak.

Palesztinát a cionista szervezet építi

A cionista szervezet erőssége a

Sékel

Zsidók, erősítsétek a cionista szervezetet. Váltjátok ki sékeleiteket

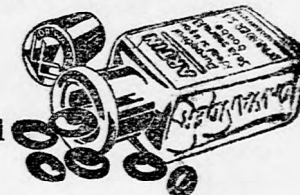
BŐ LAKOMÁK
néonapi
EBÉDEK
után

A MIKOR a sok jó falat, amelynek oly nehéz ellenállni, alaposan megterhelte a gyomrát, szedjen ARTIN dragéet. Az ARTIN, ez az ideális hashajtó, elősegíti az anyagcserét, meggyorsítja az emésztést és hozzájárul, a gyomrot feleslegesen megterhelő, ballaszt mielőbbi eltávolításához.

ARTIN a legjobb ellenszere a k u t GYOMORRONTÁSNAK.

ARAK:

20.- 33.- 88.- lei

ARTIN

A Dr. W A N D E R tisztelettel készítménye.

Londoni jelentés szerint a kormány átszervezése során honvédelmi minisztériumot szerveznek, amely felette fog állani a jelenlegi három tárca birtokosának s legfelsőbb irányítója lesz a honvédelemnek. Erre a pozícióra Churchillt kombinálják.

London, május 25. Ugy tudják, hogy sir John Simon nem kíván főnemes lenni s így az újjáalakuló kormányban nem veheti át a lordkancellári tisztséget.

A dominiumok miniszterelnökei megbeszélésre ültek össze, amelynek során a nemzetközi helyzet alakulását és a nemzetvédelmi kérdéseket vitatták meg. Herczog délafrikai miniszterelnök az eszmecsere befejeztével elbucszott kolégáitól, elhagyta az angol fővárost s utrakelt Dél-Afrika felé.

Szovjet-Oroszországban harmincöt kilométer magasságba emelkedő meteorológiai léggömb készül

Moszkva, május 25. (Rador.) A sztratoszféri tanulmányok szövetségének közgyűlésén tegnap az orosz tudósok erőfeszítéseiről számoltak be, amit a sztratoszféra meghódításának érdekében végeztek. Rövidesen befejezik egy meteorológiai rakéta építését, amely 35 kilométer magasságba fog tudni emelkedni. Továbbá rövidesen több léggömb készül el, amelyek szintén nagyobb magasságokba szállhatnak majd s ha huzatuk elszakad ejtőernyővé változnak, miert is sértetlenül szállíthatják utasikat. Nemrég kísérleti balon 43 kilométer magasságot ért el a bennelevő automatikus mérőeszközök tanúsága szerint.

Eden lesz John Simon utóda?

London, május 25. Angol politikai körök szerint Eden tegnapi szerencsés közreműködése nagyban növelte esélyeit, hogy ő lesz sir John Simon esetleges utódja a külügyminisztérium élén.

Felfedezték az osztrák kommunista párt titkos propaganda-irodáját

Bécs, május 25. (Rador.) A rendőrség felfedezte az osztrák kommunista párt titkos propaganda irodáját. A hatóságok nagymennyiségű szubverzív propaganda anyagot találtak.

IRÓK ÉS IRÁSOK

Pavel Pavel: „A dunai államok konföderációja felé“

Pavel Pavel volt nemzeti parasztpárti képviselőnek a napokban jelent meg „A dunai államok konföderációja“ című brosurája a budapesti I. C. Vacarescu-nyomda kiadásában.

A fiatal szerző egyike Maniu Gyula legközelebbi híveinek s politikailag a nemzeti parasztpárt baloldali szárnyának legradikálisabb tagja. Párizsi sajtóutassá volt s az országba való visszatérése óta olyan munkásságot fejtett ki a publicisztikában, amely a nemzeti parasztpárt legelső teoretikusai közé emelte.

A dunai államok konföderációjában Pavel Pavel egyik eszközt látja az általa propagált pacifikus és radikális-demokrata elvek megvalósítási lehetőségének. Százhusz oldalas könyvecskéjében hatalmas anyagot dolgozott fel. A dunai konföderáció kérdése, ha még olyan fiatal is, különösen a háború óta az európai béke és gazdasági felszabadulás lehetőségének sarkalatos pontja.

Pavel művének bevezetésében hangsúlyozza, hogy a kontinensnek forrponja Közép-Európa, amelynek pacifikálása és gazdasági fejlődése csakis a dunai államok kollaborációjának lehetővé tétele által érhető el. Célja, hogy a háború előtti értelemben vett Közép-Európának természetes lett volna az arculata. Erőszakolt konglomerátuma volt több olyan népnek, amely szabadság után áhitott.

„A Habsburgok imperializmusa egy századon keresztül elzárta Dalmáciát a monarchiától, amely nem kaphatott vasutat, nehogy gyöngítse Triestet és Fiumét“.

„Erdélyt izolálták gazdaságilag úgy, hogy a lakosság egy jelentős része vagy éhezett vagy Amerikába emigrált“.

„Ausztria, Magyarország, Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia — ma, amikor politikailag teljesen függetlenítették magukat — gazdaságilag éppen a földrajzi adottságuknál fogva egymásra vannak utalva.“

A dunai államok federalizálásának eszméjét legelőször Kossuth Lajos vetette fel az 1848-as forradalom után, majd a világháború vége felé Jászi Oszkár. Ezek a magyar kezdeményezések nem tudták azonban elképzelni, hogy ez a föderáció más formában is lehetséges, mint Habsburg-jogar alatt is.

Komolyabb formában a konföderáció problémáját Friedrich Neumann vetette fel 1916-ban „Mitteleuropa“ című híres művében. Ez a „Mitteleuropa“ azonban nem lett volna más, mint Németország és Ausztria—Magyarország gazdasági és politikai egységesítése a „Drang nach Osten“, a „Hamburg—Bagdad“ jelszavak valóságba öntése, a német imperializmus álma. Nem csoda, hogy Karl Kautsky, a híres szocialista teoretikus szenvedélyesen támadta Neumann tervét s ebben mellette állott Rudolf Hilferding, a német kormány volt marxista pénzügyminisztere is.

Közvetlenül a háború után hazatérésük után szánított, ha valaki a dunai államok szövetségéről és kollaborációjáról beszélt. Mindenekelőtt a kollaborációhoz szükséges bizalom hiányzott.

Az első, aki az eszmét felvetette Maniu Gyula volt, aki egy a Neue Freie Presse-nek adott intervjúban fejtette ki röviden, de annál világosabban és határozottabban, hogy a dunai államok gazdasági és pénzügyi prosperitása reális és tartósan csak a közöttük létrehozandó szövetségek alapján képzelhető el. Maniu az eszmét már 1918-ban is felvetette, ám az 1930 évi nyilatkozatban már körülírja tervét, amely szerint a közép-európai konföderációba a következő államok léphetnének: Lengyelország, Csehszlovákia, Ausztria, Magyarország, Bulgária, Görögország, Jugoszlávia és Románia.

Maniu annak idején külföldi útja alkalmával megragadta az alkalmat, hogy hatalmas tervéről a francia politikusokkal is tárgyaljon Maniut akciójában Virgil Madgearu és Grigore Gafencu támogatták, akik részleteiben dolgozták és készítették elő a dunai konföderáció problémájának megvilágítását.

Maniu nyomdokain haladva André Tardieu francia miniszterelnök Genfben a népszövetségi tanács elé terjesztette a dunai államok gazdasági reorganizációjáról szóló tervét.

Pavel ezután a terv nehézségeivel és akadályaival foglalkozik, amelyek közül a leg súlyosabb Ausztria bizonytalan helyzete, az Anschluss problémája s ugyanilyen mértékben Németország és Olaszország magatartása. A két állam ugyanis a francia befolyás megnövekedésétől tart a dunai medencében

BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ
ROMANAUHEIM
TÉRMÉSZETES, PÁRATLAN SZÉN-
RÁDIÓAKTÍV, SÓ-S-VASAS FORRÁSIVÉZSEL

A CFR vonalain 50 százalékos kedvezmény. — Allandó katonazene. — Pauszálárak az EUROLPA utazási irodák útján.

A konföderáció létrejötte esetén.

A Duna 350 kilométert folyik Ausztriában, 172-öt Csehszlovákiában, 450-et Magyarországon, 593-at Jugoszláviában, 450-et Bulgáriában és 1200 km-t Romániában. A francia Emile Brémond művéből idézi, hogy milyen csatornákat építhetne a konföderáció, amelyek összekötnék a Keletet Nyugattal, az Atlanti óceántól a Visztuláig és a Balti tengertől az Al-Dunáig s ezáltal a Dunamedence valóságos gócpontjává válna Európának.

Pavel statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy az öt állam egymásrautaltságánál fogva nem is képes más kibontakozást találni.

Németország fél, hogy Bécs végleg a Balkánhoz kapcsolja magát, hogy exportjának azt a jelentős részét, amelyet ma a dunai államok felszívznak (összexportjának 10 százalékát) végleg elveszít, miután Ausztria-

BIZTOS GYÓGYHATÁS: szív- és vérkeringési zavaroknál, szervi, elhízásos, érelmeszesedés, vesebaj, vérszegénység, izomcsuz, hólyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén.

NŐI BETEGSÉG, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezők nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) esetében a legjobb eredménnyel.

Természetes szénsavas-sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés.

Kitűnő konyha — Elsőrendű szállodák. Diétás penziók, mérsékelt árakkal. Új, modern uszoda, napfényes stranddal.

Fürdőidény: május 15-től október 1-ig Prospektust, felvilágosítást szívesen küld: **Muschong Buziási Gyógyfürdő RT. Fürdőigazgatóság,** Buziás, (Banat)

ban és Csehszlovákiában egy még hatalmasabb ipar fejlődne ki...

Ezzel szemben a konföderáció többi tagállamaiban olyan gabonatermelés valósulhat meg, amely könnyen felvehetné a versenyt az amerikai gabonával.

Pavel világos konkluziói: „Az Anschluss Mitteleuropát jelenti“.

A konföderációnak éppen ezért kell létrejönnie; a konföderáció a Dunamedencében élő népek boldogabb jövőjét jelenti. Fogyasztóképessége majdnem megduplázódhatna s ez a többi európai országoknak is csak előnyére válhatna...

Pavel Hantos Elemérre, Diner Dénesre hivatkozik, amikor ugyanazon reményének ad kifejezést, hogy rövidesen lehullanak az akadályok, amelyek egy 70 milliót számláló népesség boldogulását egyelőre elzárják.

Hétfő, május 27.

Bucuresti. 17: Rádiózenekar. Francia operettek részletei. 18: Felolvasás. 18.15: Rádiózenekar. 19.20: Híres énekesek lemezei. 20.15: A zenebarátok vonósnygyese. Metani klarinétművész. 20.45: Galman Demeter énekel. 21.10: Fánica Luca zenekara. Román népzene. 22: Hírek.

Budapest. 6.45: Toma, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Hanglemezek. 13.30: A Jozsef nádor honvédegyalgezed zenekara. 17.30: Jakabfi Magda zongorázik. 18.40: Szűcs László operafáriákat énekel, zongorakísérettel. 19.50: Tárogató szülő. 20.15: Színelőadás a Studióból. „A rongyos katona“. 21.30 Az American. Liszt Ferenc zenekara. 23: Cigányzene. 24.05: Hírek.

Bécs. 12.20: Rádiózenekar. 16.10: Filmlemezek.

Belgrád. 20: Opera Zágrárból. Droitwich. 22.25: Szalonötös, szopránna.

Milanó. 22: Kamarazene. Milhaud zongoraművész.

Prága. 17.35: Vecstomov cselóművész játéka.

Rádió Paris. 22.35: Goidy tánczenekar.

Róma. 17.05: Opera hegedű — Puliri-Son-toliquino zongoraművész, Cabolino szoprán hangversenye. 20.55 Rádiókamarazenekar Sosa szopránna.

APRÓ HIRDETÉSEK

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „Mire“ iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116.

Student sucht für die Ferien eine Anstellung als Hauslehrer. Er unternimmt sich auch zu Prüfungen für's Lyzeum vorzubereiten. Geht auch aufs Land. Antwort an die Redaktion „Schalom“.

Kiadó Targu-Muresen Transylvania étterem-télikert mellékhelyiségeivel. Rentabilis vállalkozás. Érdeklődni Cinema Transylvania

Diciosánmártnban egy mézárós kerestetik kóser hus előállítására. Érdeklődnők forduljanak Comunitatea Ort. Izraelitá előjáróságához, Diciosánmártn.

Keressék augusztus elsejére egyszobás konyhás, fürdőszobás, egészséges lakást központtól nem messze. „Optica“ Universitáti 1.

Főtér mellett emeletes bérház 8% jövedelemmel eladó. Flesch, Tg.-Mures, Str. Sft. Gheorghe 7.

שיר ארטה mézárós, teljes berendezéssel, kizárólagos elárusítási joggal, nagyobb városban eladó. Cim a kiadóban.

Négykarikás vendéglői főzőkemence, elköltözés miatt, jutányos áron eladó. Str. Fántá-nele 37.

Különbejárati, napos butorozott szoba, fürdőszoba használatlalt kiadó. Megtekinthető délután 2½—4-ig, este 7½—9-ig. Török Maria, Stroescu 11/a.

Művészeti barokakészítés, igazítás, fésülés és ondulálás nagyolcsón G. Lottinál, Regele Ferdinand 3, udvarban.

Jobbrendű háztartásbeli zsidólány felvétetik teljes ellátás és fizetéssel. Mihai Viteazul 10. Tejttermék árusítás.

35—40 év körüli, egyedülálló zsidó asszony házvezetőnőnek vidékre felvétetik. Jelentkezni Vértessnél, Reg. Ferdinand 53.

Szép butorozott szoba, kapu melletti bejárattal, fürdőszoba használatlalt kiadó. Str. Gen. Berthelot 25.

Ügyes borkereskedőseged állást keres. Ajánlatokat „Vidékre is megyek“ jelígre a kiadóba kér.

Eladó 30 HP. Diesel motor, üzembékes állapotban. Felvilágosításal szolgál a Szatmárvármegyei Takarékpénztár, Satumare.

Certifikátos chalucnak teljes költséget fizetem Palesztinába. „Vidéki“ jelíge.

Zsidó urileány, irodai képzettséggel, gyermek mellé vagy háztartási munkához állást keres. Ajánlatokat „Urileány“ jelígre a kiadóba.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Aranykorsó

Csütörtök este rendkívül érdekes bemutató lesz a színházban. Szabó Imre, a kitűnő erdélyi író daljátékot írt a székyei szombatosok romantikus életéről. A darabhoz dr. Eliskovics Miksa, az erdelti melódiák felhasználásával, kitűnő zenét komponált. A verseket Nemes Ferenc írta.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Vasárnap d. e. 11: Gyöngyvírág. (Gyermek-előadás, nagyon olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 3: Én és a kisücsém. (Az operett első olcsó helyáras előadása.)

Vasárnap d. u. 6: Lovagias ügy. Vasárnap este 9: Leányvásár.

Hétfő 9: Vikki (Solymosán Magdával. Az operett olcsó helyáras előadása.)

Kedd 9: Székely guzsalyos (Gaál Alajos és Dávid István eredeti székely zenés, énekes életképei. Népies előadás, nagyon olcsó: 23, 18 és 13 lejes helyárakkal.)

Szerda 9: Én és a kisücsém (Népies előadás, nagyon olcsó helyárakkal. Gábor Mara Lucsu-téllépe.)

Csütörtök 9: Aranykorsó. (Eredeti daljáték. Szövegét a székyei szombatosok életéből írta: Szabó Imre. A verseket: Nemes Ferenc. Zenéjét szerezte: dr. Eliskovics Miksa.)

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön premier: Szeszélyes asszonyok. Noel Coward mesterműve filmen. Vidám történet a kicsért feleségről. Főszerepekben: Norma Shearer és Robert Montgomery.

Hétfőtől: Mindketőt szeretem. Főszerepekben: Gary Cooper, Frederic March és Miriam Hopkins

Csütörtőtől premier: Doctor X, a borzalmak filmje. Fősz. Lienei Atwill és Fay Wray

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, vasárnap két szenzációs nagy premier egy helyárért: I. Nagyhercegnő és a pincér. Gyönyörűen megrendezett Savoir vígjátéka után. Fősz.: Bing Crosby, Kitty Karilsle. II. A dzsungel rabjai. Nagyszabású társadalmi életkép az őserdőből. Cecil B. de Mille rendezésében. Fősz.: Claudette Colbert és Herbert Marshall. Előadások kezdete: Nagyhercegnő: 3, 6, 9 órákor, Dzsungel: ½5, ½8, ½11 órákor. Vasárnap d. e. 11 órákor matiné.

MUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton 6 és 9, Vasárnap 3, 6 és 9, hétfőn, kedden, szerdán 6 és 9. Dupla műsor, egy helyár: I. Nevsz, örülj, szeress. Pazar kiállítású, grandiózus film. Főszerepekben: Shirley Temple, a csodagyerekek. Warner Baxter és John Boles. — II. Az aranybánya titka. Főszerepekben Georg O'Brien.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, május 26.

Bucuresti. 17: Katonazene. 18: Hírek. 19.20: Hanglemmez kabaré. 20.05: A rádiózenekar operastje. Lehár: A mosoly országa. 22.15: Lemezek.

Budapest. 9.15: Hírek. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 15.30: Szalonzene. 18.30: Hanglemezek. 20.15: Operetrésztetek. 21.45: Hírek. 22.15: Jazz. 23: Cigányzene. 24.05: Hírek.

Bécs. 20.20: Nedbal: Lengyelvér, 3 felvonásos operett. 24.15: Bécsi dalok lemezeken. Berlin. 24: Vidám zenés éjszaka.

Droitwich. 21.45: Rádiózenekar, basszussal. Köln. 19: Kamarazene énekhármassal. Königsberg. 20: Vidám est.

Milanó. 22: Tarka est. Poste Parisien. 19.50: Hahn: A velencei kalmár, részletek lemezeken.

Prága. 7.45 Hangverseny bemonadás szerint. Regional (angol). A londoni Paladium zenekar Hall szopránna.

Róma. A Dopolavoro ének és zenekar hangversenye, 700 résztvevővel.

40 ÉV OTA

Dr. GRÜNWARD SANATORIUMA

Székeszeti, nőgyógyászati és szülészeti osztályokkal, mérsékelt és átlány árakon.

Legmodernebbül berendezett Röntgen- és vegyi laboratóriumok.

Belgyógyász-diagnosztikai és diétás osztály. Szabad orvosválasztás. — Klinikai osztály napi 8 pengő.

Rádium-kezelés

Budapest. Vilma Királyné-ut 11-15 Telefon J. 462-59.

A zsidó lerista

Több mint Ném

Cluj, május 25 transzferegyezmé heves viták folyozetben. Már a prárültek a kérdésben. nösen Jabotinszk transzferegyezmé mennyire is külö Németország Pale gyobb kereskedé mint a megelőz a német árubolj volt, jött létre a feregyezmény, me maga a meggyilk zér volt. És bár a zsidóságának poli német antiszemit zsidó Palesztináv éppen politikai léte.

A nemetországban meneküléssze a zsidóság körébe amelyet az árja rendűnek minősíté dést keresett az honban. Ezt a kör már akkor devizar madik birodalom é mény létrehozásáb emigrációját, me biztosíthat a néme A kormány nem é Palesztinába és a kényszerítette. Így amely, ha politikai madások is érték, jelentékeny előnyö iparra, de a zsidó

Az alábbiakban r német-palesztinai t benlétét. Az egym és a németországgy gyeztek. A szerződ varah, mint e célr ság vállalta, a néme cionista szervezet novemberben a tár zé másfél éves műk esetben nyílt alka sági teljesítménye

A Reichsbank megállapodás értelmára két külön számlára azon amelyek a Paleszt kivánók részéről f la azon befizetések sürgősek ugyan, de nai transzfert óhaj

Az „A“ számlá kb. 13,250.000 néme míg a „B“ számlá 7,500.000 márkát há 20,750.000 má ferálásra. A „B“ sgek a következőké Nemzeti Alapok

Az alábbiakban r német-palesztinai t benlétét. Az egym és a németországgy gyeztek. A szerződ varah, mint e célr ság vállalta, a néme cionista szervezet novemberben a tár zé másfél éves műk esetben nyílt alka sági teljesítménye

Az alábbiakban r német-palesztinai t benlétét. Az egym és a németországgy gyeztek. A szerződ varah, mint e célr ság vállalta, a néme cionista szervezet novemberben a tár zé másfél éves műk esetben nyílt alka sági teljesítménye

Az alábbiakban r német-palesztinai t benlétét. Az egym és a németországgy gyeztek. A szerződ varah, mint e célr ság vállalta, a néme cionista szervezet novemberben a tár zé másfél éves műk esetben nyílt alka sági teljesítménye

Az alábbiakban r német-palesztinai t benlétét. Az egym és a németországgy gyeztek. A szerződ varah, mint e célr ság vállalta, a néme cionista szervezet novemberben a tár zé másfél éves műk esetben nyílt alka sági teljesítménye

Z. ROZI

kalapszalonját morandulni 1 s féle tíz

A zsidó Palesztina és a hitlerista Németország gazdasági kapcsolatai

Több mint 20 millió márkát transzferáltak másfél év alatt Németországból Palesztinába. Németország mint narancs piac.

Chi, május 25. A német-palesztinai transzfergyezmény kérdéseben évek óta heves viták folynak a cionista világszervezetben. Már a prágai kongresszuson felmerültek a kérdésben az ellentétek és különösen Jabotinszky és pártja követelték a transzfergyezmény felfüggesztését. Bármenyire is különösnek tűnik, a hitlerista Németország Palesztinával lényegesen nagyobb kereskedelmi forgalmat bonyolít le, mint a megelőző rendszer. Eppen, amikor a német árubojkott világszerte teljében volt, jött létre a két ország közötti transzfergyezmény, melynek egyik előkészítője maga a meggyilkolt Arlosoroff munkásvezér volt. És bár a bojkott-mozgalom a világ zsidóságának politikai fegyverténye volt a német antiszemita kurzussal szemben, a zsidó Palesztinával létrejött egyezményt éppen politikai szükségszerűség hozta létre.

A transzfer szükségessége

A németországi események következtében menekülésszerű emigráció indult meg a zsidóság körében és a német-zsidó tőke, amelyet az árja tőkével szemben alsóbbrendűnek minősített a kurzus, elhelyezkedést keresett az épülő zsidó nemzeti otthonban. Ezt a körülményt használta fel a már akkor devizanehezésségekkel küzdő harmadik birodalom és olyan transzfer egyezmény létrehozásához kötötte a zsidó tőke emigrációját, mely jelentékeny pozíciót biztosíthat a német iparnak Palesztinában. A kormány nem engedett márkát kivinni Palesztinába és a zsidó tőkét áruexportra kényszerítette. Így jött létre a transzfer, amely, ha politikai szempontból súlyos támadások is érték, gazdasági szempontból jelentékeny előnnyel járt nemcsak a német iparra, de a zsidó országépítésre is.

Az alábbiakban részletesen ismertetjük a német-palesztinai transzfer egyezmény mibenlétét. Az egyezményt a német kormány és a németországi cionista szervezet jegyelték. A szerződés lebonyolítását a Haavarah, mint e célra alakult részvénytársaság vállalta, a német birodalmi bank és a cionista szervezet felügyelete alatt. 1934 novemberben a társaság jelentést tett közre másfél éves működéséről, amelyben első esetben nyílt alkalom a transzfer gazdasági teljesítményéről tiszta képet alkotni.

„A” és „B” konto

A Reichsbank, a kormánnyal kötött megállapodás értelmében, a Haavarah számára két külön számlát nyitott. Az „A” számlára azon befizetéseket teljesítik, amelyek a Palesztinába azonnal települni kívánók részéről folynak be. A „B” számla azon befizetéseket öleli fel, melyek nem sürgősök ugyan, de előbb-utóbb a palesztinai transzfert óhajtják igénybe venni.

Az „A” számlára 1934 december 1-ig kb. 13,250.000 német márkát fizettek be, míg a „B” számlára teljesített befizetések 7,500.000 márkát tesznek ki. Összesen tehát 20,750.000 márkát jelentezett transzferálásra. A „B” számlára befizetett összegek a következőképpen oszlanak meg: Nemzeti Alapok (A „Nir” szövetkezet-

tel együtt) javára M 4,300.000, Hanotea Ltd. (Narancsültetvény) M 1,300.000, Matae Jaffa Ltd. (Narancsültetvény) M 250 ezer, Hitjasvuth Ironith Vkarith Ltd. (A Jewish Agency által alapított telepítési szervezet városok és kolóniák részére) M 600.000.

A Haavarah kezeire bízott összegekből 1934 decemberéig 9 millió márkát transzferáltak véglegesen. E transzfertőke egynegyed részét mezőgazdaságban, egynegyed részét iparban, egynegyed részét kereskedelemben és egynegyed részét építkezésekben investálták. Hozzávetőleges számítás szerint az első évben 7000 lélek letelepítése vált lehetővé tisztára a transzfer működése következtében.

A német devizazárlat nemcsak a tőkevándorlást gátolta meg, de a tőkés kiutazása is akadályokba ütközött, mert a tőkés bevándorlási engedélyéhez annak bizonyítása szükséges, hogy a megkövetelt LP. 1000 valamelyik palesztinai bankban a tőkés rendelkezésére áll. A Haavarah működése következtében ezt a kérdést olyképpen oldották meg, hogy a Haavarah számlára történt befizetés igazolása alapján már kérhető a bevándorlási engedély tőkés részére.

A turistaforgalom rendezése

A tőke transzferen kívül a németországi szigorú rendelkezések sok új feladat megoldását követelték a Haavarah szervezettől. A Palesztinába irányuló turistaforgalom teljesen megbénult, mert az ottani rendelkezések szerint mindössze 10 márká készpénzt vihet magával a külföldre utazó turista. A Haavarah vezetőségének sikerült kieszközölni, hogy a számlájára teljesített fizetések alapján, az egyes turista 500 márkát, vagyis 40 palesztinai fontot költhessen el. A turista részéről teljesített befizetés alapján, ugyan nem szolgáltatják ki a devizát, de a Palestine & Egypt Lloydal kötött megállapodás szerint a befizetés ellenértéke palesztinai fontban az utas rendelkezésére áll azonnal, amint az ország határát átlépi. Megjegyzendő, hogy ez az enyhítés egyedül és kizárólag Palesztinára vonatkozik, minden más relációban továbbra is fennállnak az eredeti szigorú rendelkezések.

Engedmények a német kormány részéről

Továbbá sikerült megoldani a nyugdíjak és járadékok nehéz kérdését is. A devizakorlátozások következtében a német birodalmat elhagyó zsidó nem kaphatja meg külföldön járadékainak és nyugdíjainak ellenértékét. A Haavarah a transzfer ezen formáját is felölelte és nyugdíjak, valamint járadékok akadálytalan kifizetése Palesztinában biztosítva van. Ez a transzfer is kizárólag palesztinai viszonylatban lehetséges, míg más országok felé továbbra is tilos. A Nemzeti Alapok Németországban befagyott követelése is megkapják a Haavarah útján a szükséges hivatelti engedélyeket és 1934 december 1-ig 650 ezer márkát transzferáltak kizárólag a Nemzeti Alapok pénztárába. Végül a kivándorlók palesztinai fejadóit, melyet eddig a német kormány szedett be a kivándorlóktól és utalt át közvetlenül a Jewish Agencyhez, most már szintén a Haavarah számlájára fizetik le.

A Haavarah számlájára lefizetett márkáösszegek ellenértéket a német exportőrök palesztinai követelése képezik és a német export Palesztinába az érthető idegenkedés következtében csakis a Haavarah útján tudta korábbi pozícióját megtartani. A pozíciók megtartása érdekében kifejtett német erőfeszítéseket a sok huza-vona után mégis létrejött és lebonyolított Jaffa narancstranzsfer világítja meg.

Németország, mint narancs-piac

A vonatkozó szerződés közvetlenül a német kormány és a palesztinai narancs-

Nem tud állást találni!

Hogyan is találjon, ha az igazgatónál sáros cipőkben jelentkezett? Az első benyomás kinos volt. „Egy ilyen ember nem tarthatja reményben könyveimet” — mondotta magában az igazgató. Hamar, fiszfisd meg cipőimet GLADYS krémmel”, mondotta a cipőtisztítóknak a második állástkereső. Amikor jelentkezett, az igazgató első szempillantását lábbelijére vetette. Milyen különbség! Ime egy tetőtől talpig gondozott ember, ezt már használhatom! És alkalmazta is.

GONDOLJON A FENTI PÉLDÁRA

Nem tréfal Vigyázzon, nehogy Ön is így járjon. Gondozza naponta cipőit csakis GLADYS krémmel, amely szép és tartós fényt ad, gazdaságos és a bőr tartósságát és rugalmasságát növeli.

NAGY MEGLEPÉSTÉ VEVŐINK SZÁMÁRA!
Minden második GLADYS cipőkrém doboz alján a GLADYS szó egy betűjét találja. Aki a teljes szó összeállításához szükséges betűket a GLADYS gyárnak beküldi, 500 leit kap.

GLADYS
CIPŐKRÉM

exportőrök között jött létre. A lefolytatott tárgyalásoknál az volt a legfontosabb alap elv, hogy direkt kompenzáció Németország és Palesztina között nem jöhet létre, mert az csakis a Haavarah számláinak terhére történhetett volna, ami a személy és tőkevándorlást nehezítette meg. A direkt kompenzációt az exportőrök elvetették. Oly megoldást kellett tehát keresni, melynél a kivándorlási érdekek teljesen érintetlenül maradnak. A tárgyalások folyamán a feltételek javultak és egy 4 millió márkára vonatkozó (450.000 láda narancs és grape fruit) indirekt kompenzáció létre is jött. A 4 millió narancsmárka ellenértéket 5.2 millió német exporttétel képezi, amit Egyiptomban, Távol-Keleten és British Indiában kell elhelyezni. Ezen országokban elhelyezett 5.2 millió komplexumból 1,2 millió márká devizában szolgáltatandó be, míg a fennmaradó 4 millió márká a narancstétel kiegyenlítését képezi. Előnyös feltételt jelent az a körülmény, hogy a transzferális lebonyolítása a narancsszezon befejezése után is lehetséges és nincs a rövid szezon idejére korlátozva. A narancs-exportőrököt főleg kereskedelemtechnikai motívumok vezették a szerződés megkötésénél. Ha ugyanis a német piac teljesen zárva marad, úgy annak árromboló hatásai mutatkoznak az angol narancstőzsdéken.

Továbbá az a körülmény is szerepet játszott hogy a nagy propaganda költségekkel a német piacon jól bevezetett Jaffa narancs elveszti jövőre a piacát, mert egy teljes évig lesz elzárva a német fogyasztó elől. A lezárt narancsszezon adatai szerint a palesztinai export 7 százalékát cca 500.000 ládat Németország vette át az így létrejött szerződés alapján. Világos, hogy mily nehézségeket kellett leküzdeni ezen aránylag kis kvóta biztosítása érdekében. Egyrészt aránylag nagy összegű exporttégeket kellett szerezni, másrészt igen hosszú hiteleket kellett igénybe venni, hogy a narancs-exportőrök kvótájukat akkor is kihasználhassák, ha a német áruexport valamely későbbi terminuson bonyolódik le.

Olesó szobafestőt, mázolót csak Grátzol

Str. Filipescu 15. Telefon: 7-49.
Str. Memorandului 20.

Előkerült a marseillei merénylők egyik tettestársa

Egy sanghai kocsmában leleplezte önmagát egy jugoszláv matróz

Sanghai, május 25. A francia konzuli törvényszék vizsgálatot indított egy yAbramovici nevű jugoszláv alattvaló ügyében, aki nem sokkal ezelőtt érkezett Shanghaiba. A városba való megérkezése után az egyik kikötői csapszékben összeverekedett a matrózokkal és jelenleg a rendőrség fogdjában őrzik. A vizsgálat megállapította, hogy Abramovici

Antwerpenben szállt hajóra, mint a japán tulajdonban levő Kalkutta gőzös matróza. A sanghai kikötő kocsmájában részeg állapotban állítólag elmondotta Abramovici, hogy résztvett Marseilleben a Sándor király elleni merénylet előkészítésében. A vizsgálat nagy apparátussal folyik és attól páratlan érdekességű leleplezéseket várnak.

Z. ROZI BAUMZWEIG

kalapszalóját áthelyezte Str. Memorandului 1 szám, a volt Farmati-féle üzlethelyiségbe.

HIREK

Botez francia repülőgyáros bucaresti tárgyalásai. Bucarestből jelentik: Néhány napja Bucarestben tartózkodik Botez Henry, az ismert francia nagyiparos, aki a vezető aviatikai körökkel tárgyalásokat folytat légi vonalainak koncessziója tárgyában. Ezek a körök azonban ellene vannak a román vonalak koncessziójának, úgy hogy a tárgyalások aligha vezetnek eredményre.

Felbezézés Nicolae Ciumetti gyilkosnak felmentése ellen. Bucarestből jelentik: A semmitörvényszék ma tárgyalta Nicolae Ciumetti ügyét a Fundeni tóban meggyilkolva tárt Sterie Ciumetti nagybátyjának semmisségi panaszát az esküdtörvényszéknek a négy vádlott ellen hozott felmentő verediktje ellen. A semmitörvényszék megállapította, hogy a felfolyamodvány nem volt kellően felbélyegezve, azt elutasította és a dosszárta lezárta.

Rövid hírek mindenünnen. Hat hidrológus álló repülőgéppel érkezett Honoluluba Midway szigetéről az amerikai manőverek központjából. A repülőgépek megállás nélkül tett meg 2128 kilométert. A manőverek alkalmával egyébként több baleset történt, amelynek nyolc pilóta esett áldozatul. — A pápa tegnap fogadta a Rómában ülésező körházi kongresszust. A fogadás alkalmával a pápa elítélte a sterilizációt. — Budapestről jelentik, hogy a cseppel posztógyár munkásai, akik néhány nap óta sztrájkolnak, felvették a munkát, miután sikerült elismerni a béredukciókból származó konfliktust. — Az ideai törökországi kocsisokból 500 vagont már eddig lekötött Ausztria. — Tegnap volt Olaszország hadüzenetének huszadik évfordulója. A katonai díszszemlén jelen volt a király is. Mussolini a Palazza Venezia erkélyéről beszédet mondott a méltatta az évforduló jelentőségét.

Munkásszerencsétlenség Muresmegyében. Tudósítónk jelenti: A napokban két hatalmas munkásszerencsétlenség történt Muresmegyében, amelyeknek ügyében megindult a hivatalos vizsgálat. Csiki Dező borszei munkás, egy ottani fatelepen dolgozott és eközben egy vigyázatlan pillanatban egy rakás fa maga alá temette munkást, aki a helyszínen meghalt. — Ujica Iliario, stanceni famunkást pedig az iparvasút mozdonyai ütközött el. Életveszélyes sebeivel beszállították a rehégi kórházba, ahol megoperálták, de seibe behalt.

Megölte anyósát — 3 évi börtönrre ítélték. Targumuresi tudósítónk jelenti: A targumuresi tábla büntető tanácsa előtt Guzdrán Jánosé állott vádlottként tegnap. A fiatal asszony hosszas ideig állandó civódásban élt anyósával, Guzdrán Rozáliával. A múlt évben az öregasszony kiment menyé földjére s aratni kezdte a maga számára a búzát. A fiatal asszony először birtokháborításért jelentette fel anyósát, majd amikor az nem segített, kiment földjére, ahol veszekedni, majd verekedni kezdett anyósával, aki nem akarta abba hagyni a munkát. Végül is súlyos tetlegességekre került a sor és a fiatal asszony annyira dühbe jött, hogy megfojtotta anyósát. Ezután a csendőrségen jelentkezett, ahol megindították ellene a hivatalos eljárást. A ciucmegeyi asszonyt, a ciuci törvényszék tíz évi börtönrre ítélte, a targumuresi tábla azonban bizonyos mentőkörülményeket tekintetbe véve, három évre szállította le a vádlott büntetését, akinek 10 havi vizsgálati fogságot is betudnak büntetésébe. A gyilkos asszonyt egyelőre szabdlábra helyezték.

Ha fáradt és izgatott, ha a hasban feszülése érzése kinozza és gyakori félelemérzetben szenved, akokr igyék reggelenként égyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait, csökkenti a mérges bélgázfejlődést s elhárítja a vértódlásokat. Az emésztőszervek bántalmainak több orvos-tanára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyekért a bélben keletkező mérgek okoznak, a Ferenc József viz kitünően bevállik.

Constantinescu Iasi tisztazza magát a vádak alól. Bucarestből jelentik: Constantinescu Iasi professzor, akit mint ismeretes, antifasiszta magatartása miatt letartóztatott volt és elfüggesztették állásából, ma kihallgatáson jelent meg Anghelescu közoktatásiügyi miniszternél. A tanár megcáfolta az ellene felhozott vádakait, hogy ő a párisi antifasiszta világkongresszuson Beszarabiának Oroszországhoz való visszacsatolását kérte volna.

Irodalmi törvényszék J. Peltz „Calea Vácăresti” című regénye felett. A napokban a szezon egyetlen és érdekességénél fogva a legnagyobb érdeklődésével várt irodalmi törvényszéke fog lezajlani a helybeli Salomklubban. Ezuttal J. Peltz, a nagy bucaresti zsidó író világsikert aratott regénye: a „Calea Vácăresti” kerül megvitatás alá Weinberger Nándor elnöklété alatt. A vádat Kasztner Rezső, a védelmet Salomon László fogja ellátni. A rendkívül érdekes irodalmi törvényszék iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Lagbeomer-ünnepély Dejen. Tudósítónk jelenti: A deji Wizo és a KKL közös rendezésben tartotta meg Lagbeomer ünnepélyét. Klein Armond előadása után Scherf Mancsi felolvasást tartott, majd Hochstadt Dezsóné Berthold Feivel: Beruria című versét szavalta.

Légi utvonulat a vasut nélküli városoknak. Bucarestből jelentik: A belügyminisztérium intervevál az aviatikai minisztériumban, létesítsenek légi utvonulat Ismail és Tulcea városokkal, amelyeknek nincs vasuti állomásuk. Valószínű, hogy a vonalat, ha megvalósul, Cetatea-Albaig meghosszabbítják.

Komán repülőraj indul Moszkvába. Bucarestből jelentik: A Dimineata értesülése szerint Titulescu moszkvai útja után Caranfil légügyi államtitkár Oroszországba repül egy román repülőraj élén.

Szerencsétlenség a szeszgyár építésénél. Botosaniból jelentik: A Dumbraveni községben levő szeszgyárban Ilie Leovov és Ilie Vaimasu parasztkok egy fal lebontásán dolgoztak, a megázult fal azonban rájuk omlott és mag alá temette őket. Mindkettőjüket holtan húzták ki a romok alól.

Szökött fegyvereket találtak meg a bucaresti razziaán. Bucarestből jelentik: Ma éjjel magyszabásu razziaát tartottak a fővárosban. 190 igazoló iratok nélküli egyéni találtak, köztük számos tolvajt és szökött rabot.

Halál futballozás következtében. Targumuresi tudósítónk jelenti: Különös tragédia áldozata lett Gyéresi István nevű 16 éves targumuresi fiú. A fiatal ember nemrég baráti körben futballozott és valahogy egy fadarab megszurta a lábát. A szuránknak nem tulajdonított fontosságot, pedig néhány nap múlva lába dagani kezdett és beszállították akórházba, ahol megállapították, hogy tetanusmérgezést szenvedett. Az injekciók már nem használtak és a fiatalember behalt seibe.

Harc az angyallal. Giradoux híre hamarabb jutott el a magyar olvasóhoz, mint könyvei s így ha valaki tudta is, hogy a modern francia irodalom egyik legjelentősebb egyénisége, műveit mégsem ismerhette meg. Ezért komoly irodalmi esemény a „Harc az angyallal” magyar fordítása. Gyönyörűséggel olvassa majd a szép Maléna bűbajos szerelmi történetét, akinek emberfölötti boldogságához csak az hiányzott, hogy soha nem ismerte az emberi boldogtalanságot. Különös, finom probléma ez, Giradoux költőségének egész csodálatos zenekarát szöletatja meg erre a témára s olyan regényt teremt, amelynek varázslatos hatása alól egyetlen olvasó sem tud szabadulni. Különös érdekessége ennek a könyvnek a történet háttérében levő francia diplomáciai élet, amely a nagy államférfi, Aristide Briand egyéniségéhez kapcsolódik és utolsó éveit és halálát festi meg. A Franklin Társulat kiadása, Gyergyay Albert kiváló író remek fordítása, fehér papíron, szép kiállításban, füzve 132 lej, vászonkötésben 182 lej minden könyvkereskedésben vagy Lepageán Cluj. Kérje a Franklin-ujdságok teljes jegyzékét.

Mily ragyogó e hölgy, aki megjelenése pillanatában minden tekintetet magára von!

Sikerét minden bizonnal tartásának, eleganciájának és szellemének köszönheti. De arcbőre frissességének a titkát Ön is ellesheti és követheti. Előkelő nő Richard Hudnut Three Flowers pudert használ. Ez a luxus készítmény, bársony simává teszi az arcbőrt, annak megadja finom árnyalatát és máit arcbőrt kölcsönöz. Minthogy nem tartalmaz keményítőket, nem tágítja a pórusokat. A parfüm, amelyet a por közé keverünk speciális előírás segítségével, eredeti tudnut Three Flowers.

RICHARD HUDNUT
Three Flowers
Juder

Leszurta apját. Targumuresi tudósítónk jelenti: Egy nyáráramenti községben pár hónappal ezelőtt borzalmas gyilkosság történt. Kacsó Dénes odaváló földműves egy kocsmában mulatozott. Apja, Kacsó József utána ment és hazahívta. Elkor azonban a már illuminált állapotban levő legény összeveszett apjával, kést rántott elő és agyonszurta apját, aki a helyszínen meghalt. A törvényszék súlyos testi sértésért hat havi fogságra ítélte a legényt, akinek ítéletét most a targumuresi tábla is helybenhagyta.

Bestiális anya. Targumuresi tudósítónk jelenti: Mándru Mária 25 éves sármási asszony pár nappal ezelőtt egy gyermeknek adott életet. A csecsemőt kivitte a juhakolba, ahol elástta. Kutyaq találtak rá az elásott gyermekhullára és ilyenformán terelődött a gyanu a bestiális anyára. A csendőrség jelentése alapján letartóztatták a bestiális anyát, akit beszállítottak a targumuresi ügyészségre.

Venzelos visszavonhatatlanul visszavonul a politikai élettől. Athénből jelentik: A lapok közlik Venzelos kijelentését, hogy visszavonhatatlanul visszavonul a politikai élettől. Venzelos hozzátesszi, hogy a monarchia visszaállítása, történjék akár népszavazással, akár törvénytelen eszközökkel, gyászosa következményekkel fog járni az országra nézve.

JÉGSZEKERÉNYT, modern és garantált hűtőképességűt készit **GRUNWALD JAKAB** fémipari üzem CLUJ, Calea Decebal 23. Előnyös vidéki szállitás Telefon: 741.

Bukaresti orvosi hír. Dr Goldenberg Pál ideggyógyász és sexualpathologus rendelőjét Bucarestbe (Str. Regalá 4) helyezte át. Telefon 44-326. Rendel 10—1 és 4—7.

Tisztújítás az oradeai Mizrachiban. Május 18-én tartotta meg az oradeai Mizrahi helyi csoportja tisztújító közgyűlését. A közgyűlésen résztvevő az oradeai zsidóság színeje. A gyűlés egyetlen tárgya a helyi csoport vezetésének megválasztása volt. Friedmann Armin a leköszönő rezsim nevében beszámolt a végzett munkáról és a megválasztandó vezetőségnek békés és jó munkát kíván. A választást a közgyűlés kiküldöttjeiként Nussbaum Sámuel, a Zsidó Nemzeti Szövetség társelnöke vezette le. Az új vezetőség a következőképpen alakult meg: Diszelnök Reich József, elnök Keszenbaum Miksa, ügyvezető elnök Friedmann Armin, ügyvezető alelnök Mózes Armin, alelnökök Spitz Sándor és Goldstein Mór, pénztárnok Radó Menyhért, ellenőr Grünberger Ignác, jogtanácsos dr Stern László, háznagy Leitner Ignác, gábirum Beck László és Abraham Mendel, ifjúsági képviselők Mittelmann Nándor és Mihály Aladár. Végrehajtóbizottság: Nussbaum Sámuel, Mittelmann Jakab, Wasserstrom Sándor, Weisz Sámuel, Klein Mór, Moskovits Izidor, Freund Benjámin, Reich József, Rosenberg Emil, Bleier Adolf, Berkovits Bernát, Kemény József, Vadász Albert, Blum Hermann, Just M. A választás megejtése után Keszenbaum Miksa, a helyi csoport új elnöke mondott köszönetet a bizalomért és kérte a tagok támogatását.

Gyermeknyaralattás a tordai sósfürdőben. Hamburg Szerén, a cluji Montessori óvoda vezetője, július és augusztus hónapokban a tordai bányafürdőben 4—12 éves gyermekek részére nyaralattást rendez. A tordai sósfürdőt, tekintettel sós, páradus, pormentes levegőjére és napsütéses klímájára, több neves professzor a tengeri fürdőkkel egyenértékűnek tartja és ezért ugy az egészséges gyermeki szervezet szünidei felfrissítésére, mint nehezen fejlődő, vérszegény, étvágytalan és légsző, hörg-huruban szenvedő gyermekeknek ajánlja. A környezetváltozás és az egykoru társakkal való együttléttel, különösen ideges, rossz étvágyu és rosszul alvó gyerekekre nagyon jó, kiegyensúlyozó hatással van. A pedagógiai irányítás a korszerű nevelési és lélektani elvek szerint történik. A társalgási nyelv német. Higiénikus hálószobák, tágas, levegős nappali terem. Szépen kiépített fenyőerdőtől övezett strand és park. Bőséges, a gyermeki szervezetnek megfelelő koszt. Állandó orvosi felügyelet. Jelentkezések június 15-ig, Hamburg Szerén, Cluj, Str. Elisabeta 10 címre. Kérésre prospektus.

Az első benyomás maradóan — és ezt az Ön fogainak szépsége fogja eldönteni. Jól ápolt fogSORa teszi Önt szimpatikussá és tiszta lehellet az Önnel való érintkezést kellemessé. Száj- és fogápolásánál tehát **ODOL-t** nem nélkülözheti. Az Odol-nak ketős hatása van: tiszta lehelletet kölcsönöz és dezinficiálja a szájüreget és a fogakat. Odol antiszeptikus.

Munkások zuhantak le az építőállványról. Bucarestből jelentik: A Str. Honzigon, a Vulcan gyárban két munkás lezuhant egy 12 méter magas építőállványról. Tuicaz Alexandru 31 éves és Florea Mihai 24 éves munkások, akiket reménytelen állapotban szállítottak kórházba.

Japán háromszorosára akarja megrendeléseit emelni Ausztriában. Prágából jelentik: A Prager Tageblatt közlése szerint Japán ajánlatot tett Ausztriának, amely szerinti megrendeléseit háromszorosára emelné, ha Ausztria az ellenérték felét japán áruban — rizs, banán, gyarmataru — fogadja el, a másik felét pedig devizában utalja át.

Kétszázötven millió cseh korona pénzügyi hitelt nyújt Csehszlovákia Oroszországnak. Londonból jelentik: A Financial Observer szerint Csehszlovákia Oroszországnak 250 millió cseh korona pénzügyi hitelt nyújt a legutóbb véglegesített megállapodás szerint. A hitel öt éves és 6 százalékkal kamatozik. A hitelben cseh bankok és a nagyipar vállaltak érdekeltséget. A nagyipar 150 milliót jegyzett.

A Független Ujság friss számának érdekesebb közleményei:

Spectator: Mi van a kisebbségi arcvonallal? Károly Sándor: A Csányi-levéltár titkai. Antalffy Endre: Vecsernye az én templomban. Pesti levél, prágai levél. Gaál Alajos: Darabrészet. Lambrecht Kálmán: Uszák a kongresszus. Kalotai Gábor: Különös magyar arcképek. A kül- és belpolitika érdekes eseményei, számos ismeretterjesztő cikk, kép, karikatúra. Rendkívül olcsó társasutazások. Egyes szám ára 5 lej.

Csúsfütkőn este 9 órakor

ARANY-KORSÓ

Szabó Imre és dr. Eisikovics Miksa zsidó daljátékának bemutatója a cluji

Magyar Színházban

a címszerepben: **Hientz Helly**

ak, a Wizo névje gyűjteni: Bernath Lili, Marica, Hochstadt, Fülöp Kató, Back Sándor Gladys, Altvater Vio, ovits Szuri, Ezen ere volt. Délután ény volt, amenné adott elő n az nap este a lyt rendezett a Dr Bär Emanuel széde után a kö Armand: Ussis- tásosan. Scherf vasott fel nagyon söné: Beruria c. mely érzéssel. A sen ünnepelte az ett egy gyermek mely összesen nagyon szépen gyűlést és két az összesjövete- xat tartották: a Angliában. Elő- Cionizmus, kolo- zmények, előadó schild és Ussisch- önök. Ussisch- Silbinger aját „Római ro- monidész-ünnepé- artott Maimoni- ujjonnan alakult vékenységet fejt y után két hét- ásodikak rendez- tint anyagilag, a gfelelt. A jelen- zatta egy kis ztikus, másrészt peltek: Brecher mes Jenő és dr gultatban az est alkalommal Náf- Lipótné és Pol- et megérdemlé sziaasszonyi teen- abaiuliai Wizo- et rendezett a óadást tartott sidó írásművé- a közönség ájus 11-én volt Wizo elnök- . Az Albaiulian család ünnep- színe-java vett hosszú német bék között a ich einst nicht mit Taten be- und der Zweck ünnepélyen a nök is beszé-

és terítési ion

s különösen vácsított meg a nők közéleti megnyilatkozása ivészeti és te- s 2-án rendez

nt rendkívül eg. A rendez- és kivételes gyújtani feintöt. A versenyt gja eldönteni. retek között

UJ KELET *Legújabb hírek*

Évre 600, egész földre: Havonta félre 12, egész detések díjazás KÉLET" az érdőség egyetlen Cikkünk utány rás megjelölés

Végeért
Gör
lott
Bulg

Az olasz-a

A „jeles“

A mi világunk az első.
A németek Führerrel kétsgtel emberi kvalitások elsők között.
Ez azonban az Van új generáció emberek nevelkedent felfogó, érzelha terevén, mely a legyen a mai korbmára.

Ezek az új gene napokban az or elömenetellük biz nezzedék irányító.
Ez az intellektuá vizsgázott Erdélybe jeseit vágják le, le a kalapot.

A jelesek.
De nem az első Nem mindig a hogy a bizonyítván gyunk győződve amely Salmaron vette, nem az elit román ifjúságnak.

Ezek a „jelesek“ jelesektől tar felemelő mesterség hogy lelkük megte konyval.
Nem ezek az első Az első azok a jobb barátságban társaikkal, nem ve nem engedik megf átkos levegőjétől.

Még akkor sem ken megmetyelete lelkébe a gyűlölete Kell, hogy ilyen nem volnának, m milyen irányban, anagy is mellékk Csaknogy azok urak.
Nem jól van ez lommal is szivesen azokat a diákok

Jáhol, vagy
Az angol munk tári kancellárja, akik azóta Macd munkáspártból, g kanyarított Hitler
A hajdani szoci se előtt fennen hi végelesen le fog kapitalizmus urat magában azokat amelyek a szoci ségéhez, a német Felfedezte, a me rosz nincs is más ban szizma és sz lője s Franciaorsz tulajdonképpen r Ezt a nagy f

Öszre halasztják a dunai értekezletet

Ideiglenes megegyezés jött létre az olasz-abessziniai megegyezés ügyében

Junius 25-ig békéltető tárgyalások lesznek Olaszország és Abesszinia között. Az angol munkáspárt meg akar egyezni Hitlerrel

Anglia a többi problémáktól független nyugati légi védelmi szerződést akar létrehozni

Genf, május 25. (Rador.) Laval, Eden és Aloisi tegnap este folytatták tárgyalásaikat az olasz-abessziniai konfliktus elintézése érdekében. Eden kijelentette az újságíróknak, hogy várják Róma választát. Ez a válasz az este folyamán meg is érkezett és Mussolini elfogadta az angol kompromisszumos javaslatot. Erre este 23.15-kor újból összeült a népszövetségi tanács. Itt előterjesztették a megegyezés szövegét, amely a következő elveken épül fel:

1. Az abesszin-olasz szerződés 5-ik pontjának alkalmazása, amely döntőbíróskodást és az erőszaktól való tartózkodást ír elő vitás esetekben. 2. A megegyezésre megfelelő határidő kitűzése. 3. Megállapítása a népszövetségi tanács újabb összehívásának, ha a döntőbíráskodási eljárás nem vezetne eredményre.

Genf, május 25. (Rador.) A népszövetségi tanács tegnap esti ülésén egyhangulag elfogadott két határozati javaslatot az olasz-abesszin viszály rendszabályozása érdekében. Aloisi olasz delegátus felszólalt és hangsúlyozta, hogy beleegyezett abba, hogy az ellentéteket egy döntőbíróskodás nagyobb hatáskörrel bírjon, mint a kérdéses viszály tanulmányozása. Olaszország nem járul hozzá, hogy az olasz-abesszin határok ügyét is megvitassák, mert azokat csak a viszály likvidálása után fogják tisztázni az 1928-ban kötött egyezmény értelmében. Miután a tanács elfogadta a határozati javaslatokat, Laval és Eden köszönetet mondtak az olasz és abesszin kormányoknak békés szellemükért. Az ülés éjjel 1.40 órakor ért véget.

Genf, május 25. Az olasz-abessziniai konfliktus ügyében sikerült megegyezést létrehozni. Éjjel után összeült ebben az ügyben a népszövetségi tanács s tanácshatározatot hozott. Az egy óra hosszat tartó ülésen Abesszinia főmegbízottja megnyugtatót várt Olaszországtól, amelyet kielégítő mértékben meg is kapott. A tanács kötelezte a feleket arra, hogy a viszály ügyében a fegyverhez folyamodást mellőzzék s június 25-ig folytassák le a békéltető tárgyalásokat. Ha ezek az időpontig eredményre nem vezetnének, a tanács a békéltetőbizottság helyébe s ügykörének ellátására semleges döntőbíró nevez. Ha ez a módszer sem vezetne eredményhez, a tanácsot augusztus végén új rendkívüli ülésre hívják össze.

Párizs, május 25. (Rador.) Dacára annak, hogy az olasz-abesszin megegyezés csak procedurái jellegű, a lapok meg vannak elégedve, hogy lehetőség van az általános kiegyezésre. A Petit Parisien méltatja Laval és Eden közbenjárását és dicsérik Olaszország békés szellemét. Ez az ügy nyomasztó hatással van Genfre, mint egy rossz álom, s most, habár az álom elmúlt, a viszály súlyos marad, de Mussolini okosságának hála. Olaszország módot fog találni a kaland kockázatainak korlátozására, ami megzavarná az európai együttműködést.

A berlini angol nagykövét felvilágosítást kér Hitler beszéde ügyében

London, május 25. Az angol kormány lépéseket fog tenni a francia és olasz kormányoknál, mi az álláspontjuk a nyugati légvédelmi szerződésnek a február 4-i lon-

doni deklarációjában foglalt többi kérdéstől való elválasztásáról, úgyhogy ez a szerződés esetleg külön volna megoldható az összes érdekelt államok megegyezésével.

Az angol kormány ugyanis Hitler beszédekének praktikus lehetőségeit tanulmányozva légikonvenció létrehozását tervezi.

A Times ma foglalkozik a munkáspárt politikájával Anglia fegyverkezéseit illetően. A laburista párt nem akarja támogatni a kormány által javasolt katonai intézkedéseket, mert úgy tekinti, hogy Hitler beszéde reményt kelt a békére és az európai helyzet javulását idézhetné elő.

Ribbentropp újra Londonba készül

Berlin, március 25. Az angol nagykövét felvilágosítást kér Hitler beszédeké bizo-

nyos passzusait illetően. Lehetséges, hogy Ribbentropp Londonba utazik és személyesen fogja kiegészíteni Phipps nagykövet információit.

Az angol lapok értesülései szerint Phipps megkérdezte Hitlertől, milyen a polgári repülés mai helyzete Németországban, mik volnának a haderő létszámcsökkentésének feltételei, hajlandó-e Németország minden szomszédjával támadást kizáró szerződést kötni s fellép-e kezdeményezően s végül miképpen értelmezi a jogegyenlőséget, a Népszövetségbe visszatérés előfeltételét.

Genf, május 25. Hírek vannak arról, hogy öszre fogják elhalasztani a Rómába tervezett dunai értekezletet. Egyidejű genfi jelentés szerint a marsellei büntény ügyében előterjesztett panasz tekintetében még nem jött létre megegyezés.

Miért járt Mackensen marsall Budapesten?

Az orosz sajtó feltűnésteltető kommentárjai. Milyen szerepet játszik a magyar kormány a német fajvédelem terveiben

Moszkva, május 25. Mackensen marsallnak magyarországi utjával kapcsolatban a Pravda kormányhivatalos a következőket írja: „Annak a nagy lármának, amelyet a német sajtó a látogatással kapcsolatban csinalt, Németország külpolitikái tervei adják a magyarázatát, melyekben Magyarország nem utolsó helyet foglal el. Abban az ügykezetében, hogy a többi hatalmaknak Magyarországra való befolyását gyengítse, a német fajvédelem azt a célt szolgálja, hogy

csapást mérjen a kisantra és a Balkán-egyményre azzal, hogy Dél-Európában erősen felfegyverzett államot kreáljon. A Gombó-kormány jelentékeny mértékben működik közre a német fajvédelem terveiben. Mackensennek személyes kapcsolatai vannak magyar katonai körökkel és ezért a leghivatottabb személyiség arra, hogy Magyarországot a német külpolitika játékaiban való részvételre bírja.

Flandin Herriotval tárgyal a rendkívüli pénzügyi felhatalmazás ügyében

Újra gyöngéledik Flandin — helyette kedden Germaine Martin nyújtja be a felhatalmazási törvényjavaslatot

Párizs, május 25. A kedden előterjesztésre kerülő pénzügyi felhatalmazási javaslat megszövegezésével elkészültek. Flandin folytatta megbeszéléseit abban az irányban, hogy házfelosztás nélkül lehetővé váljék a pénzügyi program keresztülvitele. Így tárgyal Herriot-val is, aki a tanácskozás után a következőket jelentette ki:

— Barátságos és bizalomteljes megbeszélésünk volt a miniszterelnök úrral, aki vel teljesen egységes álláspontot vallok. Nem látok semmi okot arra, hogy az ország elveszítse hidegvérét. Teljesíteniünk kell kötelességünket és nem fogunk feladata alól kitérni.

Tegnap Flandin orvosai újra megvizsgálták s több napi újabb teljes nyugalmat rendeltek el. A miniszterelnök így nem jelenik meg kedden a törvényhozás előtt. Helyette Germaine Martin pénzügyminiszter terjeszti elő a rendkívüli felhatalmazási javaslatot.

A javaslatot a bizottságok elé utalják, amelyek kért megfogják, hogy Flandin személyesen nyilatkozzék.

Párizs, május 25. A Francia Bank aranykészlete tovább csökken. Tegnap újabb 682 millió frank értékű aranyrudat indítottak Amerika felé.

Gyenge lesz az ezévi termés

Bucuresti, május 25. A mezőgazdasági érdekek védelmére kiküldött bizottság mai ülésén megállapította, hogy az ország mezőgazdasági helyzete nem a legfényesebb és a termés valószínűleg a közepes alatt marad.

A buza sem fog megfelelni a várakozásnak a fagy és rozsdá miatt. A kormány már most akar intézkedni, hogy a helyzetet feljavítsa és a buza értékesítésének lehetőségeit tanulmányozza.

Megérkezett Bucurestibe a Bucuresti-Capetown légiutat megtett román repülőraj

Bucuresti, május 25. Délután hat órakor érkezett meg a bánáseai repülőtérre a három repülőgépből álló romániai repülőraj, mely a Bucuresti-Capetown és Capetown-Bucuresti utat tette meg. A repülőraj személyzete hat emberből állott, Jienescu kommandor vezetése mellett. A repülőtéren Caranfil légügyi alminiszter, a polgári és katonai hatóságok vezetői, valamint a repülőkhöz tartozói várták. A fogadtatáson megjelent Paul Anghelescu nemzetvédelmi miniszter, Gorsci tábornok, a légi haderők főparancsnoka, Olteanu Zadac és Beroinaud tábornok, Bibescu herceg, a világhírű repülő, a nemzetközi repülőszövetség elnöke.

A repülőraj fogadtatására a piperai repülőter egyik repülőraja a határig vonult ki. Valamivel hat óra után érkezett ki a repülőterre Mihály vajda, Palageanu és Grigorescu ezredek kíséretében. Elsőnek Jionascu kommandor gépe szállt le. A tömeg lelkes ünneplésben részesítette a repülőket, akiket virágcsokorral halmozott el. A repülőket úgy, ahogy megérkeztek, anélkül, hogy átöltözhetek volna, autókba tették és a királyi palotába vitték, ahol a királyi audiencián fogadta őket.

A forgalmi adó késedelmes fizetése

Bucuresti, május 25. A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a fényüzési és cifra de afaceri adó késedelmes fizetése, ha nem bír bűnös elítéltséggel, amit pénzbüntetéssel sújtanak, nem képez kihágást és ennek értelmében a törvény szerint az adó egyszerű felemelését vonja maga után.

LEGUJABB SPORT

CFR-Juventus 4:3 (2:2)

Bucuresti, május 25. Ma délután játszották le Bucurestiben a közös megegyezéssel szombatra előrehozott CFR-Juventus nemzetibajnoki mérkőzést, amelyet a CFR csapata nyert meg 4:3 arányban. A féldő eredménye 2:2 volt. A gólok sorrendje: Melchior, Palmer, Ströck, Brandabura (öngól), Barbu, Georgescu, Palmer. A mérkőzés végig durva lefolyású, minden látványosságtól mentes volt. Bíró Pálffy, Arad.

— Felmentették az önbetöréssel vádolt metszőt. Oradeai tudósítónk jelenti: Néhány hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltett Oradean, hogy Abraham Lajos hitközségi metszőt önbetörésért letartóztattak az ottani ügyészség. A metsző 300 ezer lejre volt bebiztosítva az egyik ottani biztosító intézetnél és így akarta megszerezni a biztosítási összeget. Másnap elment a biztosító intézethez és kérte a biztosítási összeg kifizetését. A biztosító intézet azonban gyanút fogott, utána járt a dolognak, majd a rendőrségen is tudomást szereztek a dologról. Abraham Lajos ellen önbetörés címén eljárás indult. Két másik egyént is letartóztattak, akik ellen bünrészesség címén emeltek vádat. Mindhármasukat bíróság elé állították. A tegnap megtartott törvényszéki tárgyaláson felmentették mind a három vádlottat az önbetörés vádjá alól.

— A jégverés tönkretette a gyümölcsstermést Oradea környékén. Oradeai tudósítónk jelenti: Oradea környékén tegnap nagy jégvesztés volt. Néhány percig tojásnagyságu jégke hullottak alá, amely nagy kárt tett a gyümölcsstermésben. Különösen az alma, szőlő és baracktermést pusztították el a tojásnagyságu jégke. Oradea környékén az idén ez a második nagyobb jégvesztés.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. 7 Nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefon: 5-77.

CENZURAI